

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

ČERVENEC 2001

*Sola Scriptura - Jedině Pismo
Solus Christus - Jedině Kristus*

*Sola Gratia - Jedině Milostí
Sola Fide - Jedině Vírou*

Soli Deo Gloria - Jedině Bohu Sláva

OBSAH

Dalekým okruhem	1
Zachránění pro věčnost	3
Zákon vyloučeného sporu	9
Odpočinutí	10
Čtvrté přikázání	17
Jak mluvit se Svědky	21
Jehovovi Svědci	22
V čem Svědkové tragicky bloudí	26
Působení démonů	28
Pokémoni - okultismus dětí	31
Vliv otců	37
Cti otce svého	38
Nejhorší máma na světě	40
Sedmdesátý týden	40
Napsali jste nám	43
Poděkování	47
Právě vyšlo	47

DALEKÝM OKRUHEM

Z Egypta do země Kanaan je jenom 300 km - deset dní karavanou velbloudů, nebo 30 minut dnešním tryskovým letadlem. Jenom 300 km z egyptského otroctví do zaslíbené země, ale lid Izraele bloudil 40 let. Proč? Bůh jej vedl dalekým okruhem. Můžeme se z toho něco naučit pro svůj život. Jak trpělivi jsme, když Bůh zvolí vést nás divočinou? Jestli tomu ještě nerozumíte, dovolte mi malé zamyšlení.

Pokud se týká cesty Izraelitů z Egypta do Kanaanu, nebyli připraveni ani na krátkou cestu. Bůh věděl, že tito lidé mají mysl otroků, proto jim nedovolil vejít do země zaslíbené přímo, protože nebyli duchovně ani citově připraveni.

Než Bůh zavede někoho do zaslíbené země, nejdřív jej na to připraví. Řekl bych, že přes polovinu lidských zklamání pramení právě z toho, že saháme příliš dychtivě po ovoci, které ještě není zralé.

Každý rok slaví naši židovští přátelé Svátek stánků, připomínku putování jejich předků divočinou. Je to potvrzení, že to bylo v divočině, kde se stali národem; tam obdrželi desatero přikázání a předlohu stánku úmluvy. Tam též byla jejich mysl proměněna, z myslí otroků k myslí, která rozumí myšlení a hlasu svého Boha.

Vidíte nějakou souvislost mezi tehdejší dobou a dneškem? Mezi Božím způsobem a našim je rozhodně pořád ještě rozdíl. Člověk je vždy ve spěchu, ale Bůh ne. Člověk se domáhá zkratky, ale Bůh nás vede dalekým okruhem.

**Navštivte stránky:
www.hcjb.cz
www.hcjb.sk**

2 ZÁPAS O DUŠI

Po léta se snažím, jak jeden spisovatel navrhuje, „sytit svou mysl Boží trpělivostí“. Nesmím si představovat, že Bůh naplní všechny své plány během mého života. Když chceme vypěstovat květinu, zeleninu nebo ovocný strom, musíme zasadit semínko - a čekat. Myslím, že jeden z obrovských omylů mladé generace je požadavek, že k změnám musí dojít hned, okamžitě. I když jejich záměry jsou chvályhodné, a cíle vznešené, nemůžeme čekat, že všechny potřebné změny se uskuteční během našeho života. Ježíš řekl: „*Podívejte se na polní lilie, jak rostou.*“ Růst nikdy není okamžitě viditelný proces. Rostlina nevyskočí ze semene rovnou do květu, v jednom okamžiku. Proměna vyžaduje dlouhý a složitý proces, začínající ve vzdálenosti milionů kilometrů, s teplem a světlem slunce a s otáčením země. Vidíme růst nepřimo. Nikdo nepřeskočí ze stavu novorozence do dospělosti v okamžiku. Vzpomeňme, kolik času to trvalo, než jsme vyrostli z dětských střevíčků do dospělosti. Není divu, že Bible říká: „*Čekej na Hospodina!*“ Všechna zaslíbení vyžadují čas a přípravu.

Ovšem Boží myšlení jde proti populárním názorům. Moderní člověk nemá chuť zdolávat divočinu. Proto je netrpělivý a agresivní. Nemá čas na odklady nebo oklidy. S pádem železné opony lidé očekávali okamžitě změny a blahobyt. Mnozí uvěřili slibům, že brzy dohoní západní země, aniž si uvědomovali, že ty ke svému blahobytu dospěly po desetiletích usilovné práce. Místo poctivé a usilovné práce bohatli jednotlivci na úkor druhých okamžitě.

Generace, která byla vysvobozena z totality a je opojena prvními doušky svobody, chce světlo hned teď. Jsme zvyklí stisknout knoflík, nařídít termostat a dostaneme teplotu, jakou si přežeme, v minutě. Auto u chodníku nás odveze, kam chceme, okamžitě. Potřebujeme nový oblek? Jak jednoduché. Koupíme jej hned, dnes má kredit kartu kdekdo. Mnoho dnešních reklam nás

přeneslo do neskutečného světa. Vloží minci do automatu, zmáčkní knoflík, polkní pilulku a budeš mít, co chceš. Ale ty nejlepší věci v životě, opravdové životní hodnoty, obyčejně přijdou pomalu. Jenom čas zdokonalí opravdovou zručnost, přinese plnou hodnotu, vyvine ryzí charakter. Můžeme koupit dům na splátky, ale jak to Edgar Guest vhodně vyjádřil, musíme mnoho prožít, než se z domu stane domov. Ať prodavač nemovitosti říká co chce, domov se nedá koupit. Musíme koupit dům, a pak s mnohou námahou a s modlitbou se musíme snažit udělat z něho, po čem toužíme. Protože domovy se nedají koupit za hotové, ale za slzy a pot a radost. Nové auto můžeme koupit na leasing, ale k cíli nás nemusí dovézt. Toto je věk, který podporuje touhu po okamžitém uspokojení každého přání. Toto je věk krátké povídky, rychlého časopisu, zkráceného čtenářského výběru. „Hlubkový“, dokument v televizi zřídka kdy trvá déle než 30 minut.

Současná generace je vedena tak, že to, co chce, musí dostat dnes. Žádné čekání, žádné šetření a pokud možno žádná námaha. Netrpělivost a nedočkavost je příčinou mnohých výtržností, pochodů, nátlaku na vlády. Nepokojné mládí se dožaduje zaměstnání a platu, které bývaly výhradou lidí mezi 20-30 lety, lidé mezi 20-30 lety se dožadují postavení, která bývala zodpovědností lidí ve věku 40-50 let. Žijeme ve věku požadujícím „hojnost všeho a hodně brzo“. Plná spravedlnost musí nastat dnes, nebo nejpozději zítra. Ale nic nemůže nahradit zkušenost nabytou v divočině - léta odřikání a přečištění. Bez nich je opravdová zralost nemožná. Nic opravdu cenného se nedá nabyt zkratkou. Bůh nevedl Izraelity přímou cestou, kterou si přáli a očekávali. Byli vedeni dalekou oklikou, kterou potřebovali.

Když sledujeme zprávy, všimněme si, že jedna země za druhou se snaží skočit do zaslíbeného ráje svobody, aniž by lidé byli připraveni v něm žít.

Pohrdají ideály křesťanství, jsou netrpěliví, že demokracie pokračuje pomalu, obrátí se ke svým vůdcům a k nějaké nucené kolektivizaci, aby všeho dosáhli rychle. Tyto zkratky cesty do ráje přišly pod různými názvy - komunismus, fašismus, nacismus, socialismus, demokracie, tržní hospodářství, globalizace - všechny slibují „utopii, na kterou čekáte“, ale do zaslíbeného ráje nikoho nepřivedou. Osvícení vůdcové říkají: „Zapomeňte na víru v Boha, mravy a pohodlí jednotlivce. Musíte čekat, že změna přinese určité utrpení. Někteří musí i umřít. Práva budou odstraněna. Ale pomozte, ať se to stane nyní, abyste to viděli za vašeho života. Jenom Bůh ví, kolik mladých lidí klopýtlo na lživé „zkratce“ dneška. Ale ve vši pravdě a upřímnosti - je to lež. Je to lež, protože lidé s hříchem v srdci nikdy nemohou vytvořit utopii. Jenom Bůh to dokáže, a až udělá, co slíbil, srazí do prachu všechnu tuto papírovou společnost, kterou člověk budoval po staletí. Až začne, vše se přihodí rychle. Ale mezi tím vypracovává své plány způsobem procesu, který může ještě trvat po generace. Můžeme s tím počítat, že povede Svě lidi dalekým okruhem.

I my jsme netrpěliví; chceme šetřit svůj čas a nezdráháme se událostem předbíhat. V době letecké dopravy dáváme přednost půlhodinovému letu z Egypta do Kanaanu, namísto čtyřicetiletému cestování divočinou. Největší a nejlepší lidé všech věků šli dalekým okruhem, a možná, že je daleká cesta i před námi. Ale modleme se o trpělivost. Až bude po všem - až bude cesta zakončena - uvidíme moudrost dalekého okruhu divočinou, tak jako ji viděl Izrael. Dr. Wallace Hamilton říká ve své knize:

„Musíme pracovat s vytrvalou, stálou trpělivostí s Ním, který drží ve Svých silných rukou mocné kyvadlo let, s Pánem, který vedl odedávna Svě lidi a který ještě pořád vede Svě lidi ne zkratkou, ale dalekým okruhem.“ Já vím, že už jste o trpělivosti slyšeli, ale řekněte

mi, jakým jiným způsobem je možné dosáhnout cíle, nebo jak jinak posilnit duši? A tak je na nás, abychom se učili být trpěliví. Bůh se zaslíbením neotálí, ale připravuje Svůj dokonalý záměr i v našem životě. Buďte mezi těmi, kteří okusí sladkého ovoce vítězství.“

- *Jméno autora jsme ztratili, pomozte* -

**Žádal jsem Boha o sílu,
abych něco dokázal -
On mě oslabil,
abych se naučil poslušnosti.
Žádal jsem o pomoc, abych mohl
vykonat něco velkého -
ochuravěl jsem, abych mohl
vykonat něco lepšího.
Žádal jsem o bohatství,
abych mohl být šťasten -
dostal jsem chudobu,
abych se stal moudřejším.
Nedostal jsem nic, oč jsem žádal,
ale všechno, v co jsem doufal.
Skoro proti mé vůli, moje nejhlubší
modlitba byla vyslyšena.**

- Internetový folklór -

ZACHRÁNĚNÍ PRO VĚČNOST

(1. Petrův 1:3-5)

Stalo se vám někdy, že ve chvíli, kdy vám právě nebylo nijak veselo, vpadl do místnosti nějaký rozjařený křesťan s výkřikem: „Sláva Pánu!“ Taky vám to tak vadí? „Sláva Pánu!“ je asi to poslední, co bychom chtěli slyšet, když je nám těžko.

A přece: když Petr, veden Duchem svatým, píše těmto trpícím křesťanům, to první, co udělá hned po úvodním pozdravu, je, že propukne v chválu: „**Veleben buď Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista!**“ To je ale bezohlednost! Jak může hlásat takovou věc?

4 ZÁPAS O DUŠI

Představme si to takhle: co kdybyste procházeli nějakou zkouškou a já bych vpadl do místnosti a zahulákal: „Sláva Pánu! Právě jste zdědil (či zdědila) sto miliónů dolarů!“ Nebyl by to rozdíl? Takové dědictví snad nevyřeší všechny vaše potíže, ale svým způsobem otevírá určité zajímavé možnosti, ne? S tolika penězi si můžete přinejmenším udělat pořádnou dovolenou, abyste si všechno v klidu rozebrali! Jenom takové snění člověku dokáže zvednout náladu, nebo ne?

Ale zpátky na zem, přátelé. Nezdědili jste sto miliónů dolarů. Zdědili jste mnohem víc! Petr jako by říkal: „Veleben buď Bůh, protože nám dal něco mnohem lepšího než sto miliónů dolarů. Dal nám znovu se narodit k živé naději. Naše dědictví je pro nás připraveno v nebesích.“ A proto:

Ať máme jakékoli problémy, můžeme jako křesťané chválit Boha, protože on sám nás zachránil pro věčnost.

Ale možná mi namítnete: „Moment, takový přístup je povrchní. Moje problémy jsou daleko složitější. Kdybys věděl, co mně trápí, neřikal bys mi tak spatra, že mám chválit Boha za těšinská jablíčka, co dostanu jednou, až umřu. Potřebuji pomoc teď!“ A vysvětlíte: „V práci jsou ke mně nespravedliví.“ Nebo: „Vyhodili mě, protože jsem svědčil o Kristu.“ Nebo: „Nemohu najít práci a jsem finančně na dně.“ Nebo: „Můj manžel není křesťan a dělá mi ze života peklo.“ Nebo: „Můj nejlepší přítel se obrátil proti mně a za zády mě pomlouvá.“ Nebo: „Od té doby, co jsem se vydal za Kristem, mi přibýlo tolik problémů, že mě úplně zahlcují.“ Nebo: „Hrozí mi smrt.“

Situace adresátů Petrova dopisu nebyla radostná. Oslovoval křesťanské otroky, kteří se nedopustili ničeho zlého. Jejich pánové byli nespravedliví (2:18-20). Křesťánkám ubližovali jejich nevěřící manželé (3:1-6). Mnozí věřící ztratili své někdejší přátele, kteří je nyní pomlouvali (2:12; 3:16, 17; 4:4, 13-14,

16). Některým bylo vyhrožováno a je pravděpodobné, že některým hrozilo umučení (3:14; 4:12). Petr o tom všem ví a stejně jim píše:

♦ *Veleben buď Bůh ..., neboť nám ... dal ... nově se narodit k živé naději.*

Pokud vás, když nyní čelíte zkouškám, nechává pomyšlení na vaše budoucí dědictví v nebesích netečné, může platit jedna z následujících věcí: možná, že ve skutečnosti nejste spaseni, nebo spaseni jste, ale do určité míry jste naletěli nějaké odrůdě křesťanství, která zdůrazňuje více to, co je teď a tady, než věčné spasení. Reverend Ike měl hloupou průpovídku: „Nestojím o holuby někde v nebi na střeše, radši bych měl vrabce v hrsti teď a tady.“ Většina z nás by to neřekla tak rouhavými slovy. Často se ale setkávám s lidmi, které na křesťanství zajímá, co jim může víra dát teď. Nebe je příjemný doplněk, ale oni chtějí příjemný život teď. Pokud jim to Kristus nedá, a to co nejdřív, poohlédnou se jinde. Přišli ke Kristu, protože slyšeli, že Bůh má pro jejich život úžasný plán. Nepochopili ale, že ten úžasný plán často znamená těšit se z Kristova bohatství uprostřed utrpení, a snad i v mučednické smrti.

Měli bychom se zastavit a zamyslet se nad tím, co to vlastně spasení je. Spasení znamená, že nás, kteří si po právu zasloužíme, aby nás Bůh na věky zavrhl, před tímto zavržením zachránil Ježíš Kristus tím, že za nás zemřel. Kdybychom nebyli spaseni, jsme ztraceni a spočívá na nás hrozný Boží hněv. Jedním z problémů dneška je, že se snažíme zachraňovat lidi, kteří nemají nejmenší tušení, jak hrozné to je být ztracen. A pokoušíme se přesvědčit lidi, kteří zapomněli, jak chutná věčné zatracení, aby snášeli útrapy křesťanského života. Nerozumějí totiž, co pro člověka Bůh udělal, když jej spasil.

Dejme tomu, že stojíte v dlouhé frontě v bance a já se vřítím dovnitř, popadnu vás za ruku, vytáhnu z řady a odvedu ven. Nejspíš vás to poněkud vyvede z míry. Řeknete: „Co to prosím vás

provádíte? Kvůli vám teď přijdu o místo ve frontě, všichni si o mně myslí, že jsem blázen, a bolí mě ruka.“ Nebudete si vážit toho, co jsem udělal. Ale co kdyby do banky právě vtrhli teroristé s úmyslem udělat ze všech přítomných rukojmí a každých pár minut, dokud nebudou jejich požadavky splněny, někoho zastřelit? Kdybych vás uchránil takového hrozného osudu, nestěžovali byste si na ztrátu místa ve frontě, na to, že vypadáte jako blázen ani na bolavou ruku. Navzdory všemu nepohodlí a bolesti byste mi byli vděční, že jsem vás zachránil před strašnou smrtí.

Obávám se, že jsme se jako křesťané od této věčné perspektivy velmi vzdálili. Stěžujeme si na zkoušky a honíme se za vším, o čem si myslíme, že nám to v tomto životě přinese štěstí (ať je to biblické, nebo ne), protože jsme zapomněli na hrůzy pekla, před kterými nás Bůh zachránil, a na věčné dědictví, které nám připravil v nebi. Petr zde říká dva důvody, proč můžeme chválit Boha, ať máme jakékoli problémy: proto, že naše spasení pochází od něho (1:3), a proto, že přetrvá až na věčnost (1:4-5).

1. **At' máme jakékoli problémy, můžeme chválit Boha, protože naše spasení pochází od něho (1:3).**

Když Petr říká „Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista“, neznamená to, že by Ježíš nebyl tak docela Bůh. Ježíš je věčný Bůh v lidském těle, druhá osoba Trojice. Bůh Otec je Bohem Ježíše člověka. Ježíš se k Otci modlil a důvěřoval mu. Vzhledem k jeho lidské podstatě může být Otec (první osoba Trojice) po právu nazýván Bohem našeho Pána Ježíše Krista. Ve své božské podstatě je Ježíš s Bohem Otcem spojen jako věčný Boží Syn.

Bible mnoha způsoby potvrzuje, že Ježíš je beze zbytku Bohem. Dovolte ale, abych se omezil na tři důkazy z bezprostředního kontextu. Za prvé je Ježíš jmenován spolu s Otcem a Duchem jako někdo, kdo má významnou úlohu v našem spasení (1:2). Bylo by

rouháním mluvit o Bohu a jedním dechem - tak, jako Petr - o jakékoli bytosti nižší než Bůh. Za druhé, titul „Pán“ odpovídá starozákonnímu slovu „Jahve“, které označuje Boha. Nazvat Ježíše „Pánem“ znamená nazvat ho svrchovaným vládcem vesmíru, který má právo žádat, aby se jeho jméno podřídilo i nebeské mocnosti (3:22). Za třetí, titul Kristus dokazuje, že Ježíš je Bůh, protože Mesiáš (což je Kristus) je božský. Ježíš ukázal na základě Žalmu 110, že Kristus není jen Davidův syn, ale také Davidův Pán (Matouš 22:42-45).

Petr jasně říká, že naše spasení k nám přichází od Boha Otce skrze dílo Boha Syna, Pána Ježíše Krista. (Jak jsme viděli ve verši 1:2, Duch se na něm také podílí, i když ve verších 3-5 se o tom nemluví.) Ve verši 1:3 ukazují Petr tři Boží zdroje, z nichž pochází naše spasení. Pokud to pochopíme, budeme Boha chválit navzdory jakýmkoli zkouškám, kterým v životě čelíme.

a. **Můžeme Boha chválit, protože nám dává spasení ze svého velkého milosrdenství.**

Nikdo není spasen pro své zásluhy, hodnotu nebo pro cokoli, co je v něm. Naopak: jsme spaseni navzdory sobě samým. Nemůžeme si to nijak zasloužit. Nemůžeme Boha nijak přimět, aby nám spasení dal. Milosrdenství je Jeho nezasloužená přízeň. To slovo znamená v podstatě totéž jako „milost“. Jestli je mezi nimi rozdíl, bude nejspíš v tom, že „milost je Boží bezplatný dar, vyjádřený v odpuštění hříchů, který nás zasahuje v naší vině, zatímco milosrdenství je Boží láska, která nás zasahuje v naší nouzi“ [R. C. Trench: Synonyms of the New Testament, Eerdmans, strana 170]. Milosrdenství nese významový odstín Božího soucitu s trpícími.

Jak zdůrazňuje Martin Luther [Commentary on Peter and Jude, Kregel, strana 20], lidská přirozenost hýčká představu, že můžeme vlastní silou, svobodnou vůlí, dobrými skutky a zásluhami nebo dodržováním Božího zá-

6 ZÁPAS O DUŠI

kona získat odpuštění hříchů a věčné spasení. Ale právě toto myšlení musí- me opustit, chceme-li prožívat Boží milosrdenství. Spasení, pokud si je zasloužíme, nepochází z Božího milosrdenství. Nezasloužíme si nic jiného než Boží hněv pro náš veliký hřích, ale on nám dal své veliké milosrdenství.

Když jsem před několika měsíci studoval právě tento oddíl, zavolala mi nějaká žena, která v slzách vyhrožovala sebevraždou. Když jsem jí řekl dobrou zprávu o Božím odpuštění a milosrdenství v Kristu, namítla, že není žádný špatný člověk. Je to docela ožehavé vysvětlovat ženě, která přemýšlí o sebevraždě, že má o sobě příliš vysoké mínění! Ale právě to, jak lpěla na své dobré povaze, jí bránilo pochopit a přijmout Boží milosrdenství, které by jí dalo naději na spasení.

Závisí-li naše spasení na tom, jestli jsme dobří, pak přinejmenším není vůbec jisté! Co když uděláme něco zlého? Co když Bůh neznámkuje podle průměru, nebo co když je požadovaný průměr vyšší, než si myslíme? Čekat, že se do nebe dostaneme díky svému charakteru, znamená jít na věčnost s falešnou nadějí. Když ale pomineme to, jak jsme (domněle) dobří, uvědomíme si, že si zasloužíme Boží hněv, a odvoláme se k jeho velikému milosrdenství, je naše spasení stejně jisté jako milosrdenství Boží! Ať čelíme jakýmkoli problémům, můžeme Boha chválit, protože nám dává spasení ze svého velikého milosrdenství!

b. Můžeme Boha chválit, protože nám dává spasení svou životodárnou mocí.

Petr říká, že nám Bůh dal „nově se narodit“. Odráží se v tom Ježíšova rozmluva s Nikodémem (kterou Petr bezpochyby znal), totiž že kdo se nenarodí znovu, nemůže spatřit Boží království (Jan 3:3). Tak, jak jsme se narodili tělesně, musíme se narodit i duchovně. A tak, jako jsme nijak neovlivnili naše tělesné narození - neplánovali jsme ho, nepomáhali jsme při něm, nerozhodli

jste se „Chci se narodit těm rodičům tehdy, tak“ - nemůžeme být nápomocni ani našemu duchovnému narození. To musí vzejít z Boží životodárné moci (Jan 1:12-13; 6:44).

Ale i to je důvod chválit Boha. Pokud spasení pochází z našeho úsilí, z naší vůle nebo z našich výsledků, stojí na vratkém základě. Pochází-li ze svrchované Boží vůle a stojí-li na jeho nesmírné moci přenést nás z duchovní smrti do života, je to hotová věc. Ať je nám v životě sebehuř, můžeme chválit Boha, protože naše záchrana před duchovní smrtí pochází od něho, a ne od nás.

c. Můžeme Boha chválit, protože nám dává spasení vzkříšením Ježíše Krista.

Bůh nám „dal vzkříšením Ježíše Krista nově se narodit k živé naději.“ Kdyby Bůh nechal Ježíše v hrobě, naše spasení by nebylo úplné. Svou smrtí na kříži na sebe Ježíš vzal naše hříchy. Kdyby ale nebyl v těle vzkříšen, nepřemohl by hřích a smrt. Jak řekl Pavel:

♦ *Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších. (1. Korintským 15:17)*

Petr byl očitým svědkem vzkříšeného Krista. Zprávám o vzkříšení napřed sám nevěřil. Když se ale Kristus apoštolům před svým nanebevstoupením mnohokrát zjevil, změnily se Petrovy pochyby v pevné a přesvědčivé svědectví. Jeho deprese a zármutek nad ukřížováním se obrátily v živou, silnou, rostoucí naději. Na rozdíl od naděje světa, která časem většinou pohasne a zeslábne, živá naděje je tím silnější, čím blíže je den, kdy se naplní. Ať čelíme jakýmkoli zkouškám, můžeme Boha chválit, protože máme živou naději, která vychází z nevyvratitelného faktu tělesného vzkříšení Ježíše Krista.

Petr chce, abychom věděli, že bez ohledu jak velké starosti máme, můžeme chválit Boha, protože naše spasení pochází pouze od Boha, není z nás nebo z našeho osobního úsilí je získat nebo udržet.

2. Ať máme jakékoli problémy, můžeme chválit Boha, protože naše spasení přetrvá až na věčnost (1:4-5).

Petr pokračuje tím, že naše spasení přirovnává k dědictví, uloženému v trezoru v nebeské bance, chráněné před každým vetřelcem, který by nás o ně chtěl připravit. A ujišťuje nás, že nás střeží Boží moc, takže se ho jednou budeme moci ujmut.

a. Naše spasení je bezpečným dědictvím v nebesích (1:4).

Nesnáším čtení jakýchkoliv právnických listin. Proč nemohou právníci psát „normální“ jazykem, je nad moje chápání; ledaže si používáním jazyka, kterému nikdo jiný nerozumí, zajišťují práci. Číst nebo poslouchat právní dokumenty musí být ta nejnudnější činnost pod sluncem. Ale v jednom případě bychom měli viset na každém slově dokumentu: při čtení závěti, o které víme, že nám podle ní připadne veliké dědictví.

Petr říká, že naše spasení je dědictvím, které je pro nás uschováno v nebi. Ovšem, sám Kristus je našim dědictvím. Je v tom ale zahrnuto i všechno, co připravil a připraví pro ty, které vykoupil svou krví. Je tak ohromné a nepopsatelné, že ho Petr neumí vylíčit jinak, než tím, že nám řekne, jaké není: je nehynoucí, neposkvřené a nevadnoucí.

Slovem nehynoucí Petr říká, že naše spasení nepodléhá smrti a rozkladu. Každé lidské dědictví je ohroženo smrtí i rozkladem. Dříve než se stačím lidského dědictví ujmut a užít si ho, mohu zemřít. Mohu zdědit miliardy, ale když budu mrtvý, budou mi málo platné. A když se mi podaří je získat, stále jim hrozí moli, rez a zloději, jak zdůraznil Ježíš, takže o ně snadno mohu přijít. Ale naše nebeské dědictví je nehynoucí: je nezničitelné.

Naše dědictví je také neposkvřené, což znamená, že na něm nelpí žádná morální nečistota. Pozemské dědictví může být nečisté a může znečistit i

toho, kdo je přijímá. Je známo, že rodiny zemřelých boháčů často upadnou na celá léta do ošklivých sporů, jak se jejich hamižní členové handrkují o svůj podíl na majetku. Něco takového zkazí každého. Ale naše nebeské dědictví takové není. Já vás nemohu připravit o sebemenší kousek vašeho dědictví a vy nemůžete nic vzít mně. Bůh má dostatek pro nás všechny.

A navíc je naše dědictví nevadnoucí. Nehlodá na něm zub času. Pozemské dědictví se časem spotřebuje. Ale Boží bohatství je nevčerpateľné! Tomu, co pro nás, kteří jsme v Kristu, připravil, se za celou věčnost nepodíváme na dno. Jeho bohatství je pro nás přichystáno v nebi a nic nemůže zmenšit nebo zničit to, co nám chce dát sám Bůh!

Ale možná si říkáte: no, je to pěkné, že to všechno je v nebi. Ale co když se do nebe nedostanu? Co když po cestě odpadnu, takže nikdy nedojdu tam, kde je moje dědictví?

b. Boží moc nás skrze víru bezpečně střeží ke spasení (1:5).

„Střežit“ je pojem z oblasti vojenství (stejně slovo je použito ve 2. Korintským 11:32), který předpokládá, že ti, kdo se znovu narodí, čelí útoku nepříteli. Satan nám chce zabránit, abychom se ujali svého dědictví. Jsme ale obklopeni ochrannými jednotkami, které nás bezpečně doprovázejí tam, kde nás čeká naše věčné dědictví. Náš ochranný doprovod ale netvoří žádné porazitelné pozemské vojsko; je to sama Boží moc! Co by mohlo být mocnějšího než moc Boha, který svým jediným slovem přivedl do existence celý vesmír! Takto jsme chráněni pro své spasení.

Když Petr říká, že naše spasení „bude odhaleno v posledním čase“, myslí tím, že nyní prožíváme jen malou část toho, co má pro nás Bůh nachystáno. Všechno bychom to nedokázali pochopit ani částečně, ale můžeme spoléhat na Boha, že to bude mnohem lepší, než si umíme představit. Nebe nebude taková nuda, jak to vídáme v kreslených vtipcích, kde se všichni vznášejí na ob-

8 ZÁPAS O DUŠI

láčcích a navěky hrají na harfy. Bůh, který je dost tvořivý na to, aby vymyslel vesmír tak složitě, že mu moderní věda ještě ani nezačala pořádně rozumět, je schopen zaměstnávat nás celou věčností něčím zajímavým.

Naše spasení bude odhaleno podobně jako socha, která je připravena k odhalení. Ve verši 4:5 užívá Petr stejných slov, když varuje, že Bůh je připraven soudit živé i mrtvé. V budoucnosti čeká každého člověka buď jedno, nebo druhé: buď bude odhaleno vaše spasení, nebo budete stát před Božím soudem. Obojí je připraveno. Vaši budoucnost určuje to, co je řečeno slovy „skrze víru“. Skrze víru získáváme Boží spasení a skrze víru žijeme křesťanský život.

Možná si teď řeknete: „No, takovou víru bych tedy chtěl mít!“ Ale vždyť ji máte! Máte spoustu víry, ale není-li to víra v Pána Ježíše Krista a v to, co pro nás udělal na kříži, je předmět té víry nesprávný. Nevěříte-li v Krista, věříte buď sami v sebe nebo v nějakého vámi stvořeného boha. Věříte-li sami v sebe, říkáte tím: „Věřím, že jsem dost dobrý, abych se do nebe dostal vlastním úsilím.“ To je úžasná víra, ale investovaná na velmi nespolehlivém a nepatřičném místě.

Bůh říká, že se před ním nikdo nebude chlubit. Můžete-li se dostat do nebe svými vlastními skutky, můžete se chlubit sami sebou. Ale pouze Bůh je hoden slávy. A tak nás učí pokoře tím, že nás učí, abychom nespolehali sami na sebe. Musíme se zcela vydat jeho velkému milosrdenství. To ale nedokážeme sami ze sebe. On do nás musí vložit spásnou víru, která pokořuje naši pychu a vzdává všechnu slávu tomu, co Bůh učinil v Ježíši Kristu. Tak Bůh určil, že jeho spasení obdržíme skrze víru - nikoli v sebe, ale v Krista a nikoho jiného. Právě tak žijeme i křesťanský život: každý den se spoléháme na to, čím pro nás Kristus je a co pro nás udělal. Ti, kdo okusili jeho milosrdenství, vytrvají ve víře až do dne, kdy se víra stane skutečností.

Závěr

Před lety se skupina horolezců vydala na nebezpečný sestup z jednoho vrcholu ve švýcarských Alpách. Prvnímu z nich ujela noha a sklouzl z římsy. Dva další stáhl za sebou, ale zkušenější horolezci nad nimi se pevně chytli, aby překonali škubnutí. Jenže když se lano napjalo, místo toho, aby váhu neslo, přetrhlo se jako provázek. Zděšení horolezci se dívali, jak jejich přátelé padají, aby zahynuli na ledovci o více než 1200 metrů níže. Půl hodiny stáli zbyvajících tři znehybnělí hrůzou. Nakonec se vzbchopili a pokračovali v sestupu. Po mnoha hodinách dorazili do Zermattu, aby o tragické události podali zprávu. Když horolezci zkoumali lano, aby zjistili, proč se přetrhlo, byli šokováni. Právě alpinistické lano má uprostřed červenou žilku, tohle lano ji nemělo. Byla to laciná náhražka. [„Our Daily Bread,“ 6/82]

Smrt a vzkříšení Pána Ježíše Krista je to jediné, co má dostatek moci zachránit nás z našich hříchů. Věříte-li sami v sebe nebo ve své dobré jednání, lano se přetrhne a vy zahynete. Věříte-li v to, co učinil Bůh skrze Krista ze svého velikého milosrdenství, potom se bez ohledu na to, jaké máte právě problémy, můžete připojit k Petrovu prohlášení: „*Veleben buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, že mě zachránil podle svého velikého milosrdenství! Protože své spasení nemám sám od sebe, ale od něho, jsem zachráněn pro věčnost.*“ A to je nevyslovitelně lepší než zdědit sto miliónů dolarů!

Otázky k diskusi

1. *Je něco špatného na zvěstování evangelia z hlediska toho, co může nabídnout nyní? Uveďte biblické důkazy.*
2. *Jak se můžeme začít na své momentální potíže dívat z perspektivy věčnosti?*
3. *Měli bychom člověka, který se hlásí ke křesťanství, ale nežije podle toho, ujišťovat, že je spasen?*

Copyright 1992, Steven J. Cole,
všechna práva vyhrazena

ZÁKON VYLOUČENÉHO SPORU

◆ *Žádná lež není z pravdy*

(1. Janův 2:21)

Zákon vyloučeného sporu říká, že dvě protikladná tvrzení nemohou být zároveň a ve stejném smyslu pravdivá. X nemůže být negací X. Nic nemůže existovat a zároveň neexistovat. A nic, co je pravda, nemůže být v rozporu samo se sebou nebo s nějakou jinou pravdou.

Na tomto jednoduchém principu stojí veškerá logika. Racionální myšlení a smysluplná diskuse ho vyžadují. Popřít ho znamená popřít jedním škrtem veškerou pravdu.

Jen o něco dříve než před sto lety uznávali filozofové téměř všeobecně zákon vyloučeného sporu za samozřejmý fakt. Francis Schaeffer připisuje úpadek společnosti dvacátého století tomu, že byl zákon vyloučeného sporu opuštěn. Domnívá se, že v okamžiku, kdy se filozofie vzdá tohoto principu, klesne pod „čáru zoufalství“ a definitivně učiní jediným myslitelným životním krokem sebevraždu.

Písmo platnost zákona vyloučeného sporu potvrzuje velmi jednoznačně. První list Janův 2:21 například výslovně tvrdí: „Žádná lež není z pravdy.“ Na mnoha jiných místech, jako je Druhý list Timoteovi 2:13 (Bůh „nemůže zapřít sám sebe“), ho Písmo buď předpokládá, nebo připomíná.

Zdá se ovšem, že spousta křesťanů se v nejlepším úmyslu ohání mylnou představou, že biblické zjevení je jakousi výjimkou ze zákona vyloučeného sporu. Domnívají se, že Boží pravda může odporovat logice, pokud se tak Bohu zlíbí. Často poukazují na trojiční učení nebo proti sobě staví Boží svrchovanost a zodpovědnost člověka jako doklad toho, že zjevená pravda obsahuje rozpory.

List Titovi 1:2 ale říká, že Bůh „nemůže lhát“ (NS). Boží slovo tudíž musí být v souladu se zákonem vyloučeného

sporů. Jediný jasný neřešitelný rozpor stačí na to, aby celek ztratil svou hodnověrnost. To proto se nepřátelé pravdy tak horlivě snaží dokázat, že v Bibli jsou rozpory.

My, kteří milujeme pravdu, bychom samozřejmě měli žárlivě bránit Boží zjevení proti všem útokům na jeho bezespornost. Ale kromě toho musíme obhajovat i sám zákon vyloučeného sporu, protože to je biblický princip, který leží v samých základech veškeré pravdy.

Znepokojuje mne, když křesťané bez dostatečného vysvětlení žonglují výrazy jako paradox (zdánlivý rozpor) nebo antinomie (protichůdnost). Neoortodoxní teologie, plná rozporných představ, je celá postavena na tom, že se každá nesrovnalost označí nálepkou „paradox“. Ale pozor: když se v neoortodoxii mluví o paradoxu, myslí se tím vlastně skutečný spor. Těmto rozporům se přizpůsobuje celá myšlenková soustava. Tím iracionálnost pokřtili a nazvali ji „křesťanskou“. To ale není právě křesťanství.

Upřímně řečeno, nejsem spokojen ani s tím, že se k pojmenování onoho napětí mezi Boží svrchovaností a lidskou zodpovědností tak běžně užívá pojmu antinomie. Podle Oxfordského slovníku angličtiny je antinomie rozpor mezi dvěma stejně závaznými zákony, střet autorit, nebo rozpor mezi dvěma závěry, které se zdají být stejně logické. Nedomnívám se, že mezi Boží svrchovaností a zodpovědností člověka je skutečný rozpor. (Pokud věříte, že tato dvě učení jsou jedno s druhým ve zřejmém sporu, je na vás, abyste ukázali, v čem tento spor spočívá.) Nevěřím, že jakýkoli takový „spor“ - ať skutečný, či zdánlivý - existuje.

A co Ježíšovy „paradoxní“ výroky - „první budou poslední,“ „kdo ztratí svůj život, zachrání ho“ a podobné? To není spor, ale slovní hříčka. Ježíš nevyšloval žádné sporné tvrzení, jen použil básnickou figuru oxymoron (protimluv), aby zdůraznil význam svých slov.

10 ZÁPAS O DUŠI

Pro lidskou mysl je jistě obtížné (nepochybně nemožné) porozumět Boží trojedinosti, ale vnitřně sporná tato myšlenka není. Věříme, že Bůh je tři, ale nedáváme tomu stejný smysl, jako tomu, že je jediný. Čteme-li, co o tomto tématu učí církevní koncily, zjistíme, že křesťanská teologie se v historii pečlivě vyhýbala rozpornému vyjadřování. Církevní otcové věděli velmi dobře, že ustoupit výpadům kritiků, kteří tvrdí, že tato pravda sama sebe popírá, by bylo totéž jako připustit, že křesťanství samo je nepravdivé.

Věděli totiž - a dnešní křesťané to často nevědí - že kdykoli sklouzneme ke spornému a rozporuplnému vyjadřování, ztratí slova sama význam a nedají se používat k dorozumívání. Když hodíme za hlavu zákon vyloučeného sporu, potom může být pravda doslova cokoli. Černá může znamenat bílou, horké může být studené a všechno dohromady pak neznamená dohromady nic. Právě v takovém světě většina moderních lidí žije: v propasti existencialismu, kde je možné, aby Joe měl světonázor, který je naprostem rozporu se Sallyním, a přitom oba ze srdce popírají, že je-li jeden z těch dvou názorových systémů správný, musí být ten druhý mylný. Takové uvažování vypadá nanejvýš jako příjemné a neškodné, nicméně podvrací samotné pojetí pravdy.

Mnozí zavrhnou zákon vyloučeného sporu právě proto, aby mohli pravdu prohlásit za lež a spravedlnost za zločin. Proto je představa, že pravda může sama sobě odporovat, jedním z nejrozšířenějších, ale také nejzoubovanějších omylů, kterých se nevěřící lidé naší doby dopouštějí. Je to představa nepřátelská pravdě a plná skrytých hrozeb. Proto je naprosto zásadní, abychom se my, kteří věříme, že každé Boží slovo je pravda, postavili proti iracionálnosti celou svou bytostí.

Uvažme například toto: kdyby dvě opačná tvrzení mohla být zároveň pravdivá, jakým právem bychom potom my mohli tvrdit, že se ti, kdo popírají Kristo-

vo Božství, vlastně mýlí? Mohou-li být pravdivá obě tvrzení, která se navzájem vylučují, může být ariánství (Ježíš byl stvořen) stejně pravdivé jako trojiční učení. Jaký by mělo smysl obhajovat v takovéto situaci jakoukoli pravdu? Ne-ni to zřejmé?

- Phil Johnson, Copyright © 1995 -

VŠICHNI KŘEŠŤANÉ ODPOČÍVAJÍ

V čísle 67 jsme uveřejnili na str. 45 dopis čtenářky, která popsala svoji pouť víry a současně nám položila celou řadu otázek. Na některé jsme v ZODu již odpovídali před 9 lety. Její dopis vyvolal nejvíce ohlasů, proto i volba článků pro toto číslo odpovídá výzvě hledání odpovědi. Především šlo o učení Svědků Jehovových a o Hospodínovu sobotu.

Odpovídat na otázku co je Hospodínova sobota, tedy proč někteří křesťané mají bohoslužby v sobotu a jiní v neděli, jistě vzbudí u některých čtenářů nevoli. Přesto se pokusím odpovědět tak, abych se nikoho nedotkl, ale i tak, aby se každý mohl zamyslet, na kterou stranu se sám přiklání. Pokusím se být nezaujatý, ale dobře vím, že zaujímát neutrální postoj je zhola nemožné. Stohy knih byly sepsány na toto téma a dodnes nevyřešily skoro nic. Podívejme se velmi zevrubně, jak se různé křesťanské skupiny, denominace a jednotlivci dívají na den odpočinku.

Vztah k sabatu vždy vyplývá z teologického systému té či oné denominace. Teologie je naprosto klíčová. Teologie dělí Písmo - tj. všeobecně systematizuje naše chápání Boha a Jeho vztah ke stvoření, ať se jedná o církev, nebo jednotlivce. Nezastávat nějakou teologii je nemožné. Jaká je teologie (všeobecný systém), takové budou jednotlivé dílčí doktríny, tedy i doktrína sabatu. Dílčí doktríny totiž musí více nebo méně zapadat do všeobecného, širšího pohledu na Boha, tj. do teologie.

Dále vás chci ujistit, že nezáleží ani na mně, ani na vás, ale na míře zjevené Boží milosti, které z níže uvedených čtyř (jistě nebudou všechny) pojetí odpočinku (sabatu) zastáváte. Nemám ani touhu, ani moc, abych vás přemluvil nebo vám dokonce něco vnutil.

Začněme tím, že sabat prostě znamená odpočívát nebo uložit se k odpočinku. Mějme stále na mysli, že sabat je odpočinek, není to jméno kalendářního dne jako naše sobota. Předem se omlouvám, že užívám termín „sabatista“ jako pojmenování všech křesťanů, kteří odpočívají v jistý den, dny nebo v Kristu. Pod pojmem „sabatista“ rozumějme „odpočívajícího“ křesťana.

1. Důslední sabatisté

Nejznámější a zřejmě největší skupinou jsou Adventisté sedmého dne, ale patří sem i některé menší denominace, jako třeba Sedmidenní baptisté a další. Důslední sabatisté věří, že Bible je Boží slovo, které milují a proto jej důsledně dodržují podle svého nejlepšího svědomí. Boží desatero Starého zákona platí tak dlouho, pokud je Bůh sám neodvolá. Desatero je *věčný a neměnný Boží mravní zákon*. Čtvrté přikázání desatera bezpochyby nařizuje:

♦ ⁸*Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý. ⁹Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. ¹⁰Ale sedmý den je den odpočinutí Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytče ani tvůj host, který žije v tvých branách. ¹¹V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý. (Exodus 20:8-11)*

Boží přikázání dané Mojžíšovi zde ustanovuje sedmý den jako svatý den odpočinku, nedává volnost vybrat si kterýkoliv den ze sedmi za den odpočinku. Nutně - kalendářně - odpočívají v sobotu. Dále - ani Ježíš, ani apoštolové

toto přikázání v Novém zákoně nikde výslovně neodvolali, ani nikde výslovně nenařídili, že by odpočinek, sabat, byl z jakéhokoli důvodu posunut ze sedmého dne na první den týdne - na naši neděli. Proto tito křesťané dodržují sobotu důsledně.

K tomu můžeme dodat: jestliže je desatero dodnes opravdu *neměnný a nejvyšší Boží mravní zákon*, a tak je chápou, potom jsou důslední sabatisté *jediní* ze všech křesťanů, kteří se se snaží důsledně dodržovat, *jediní*, kteří se snaží poslouchat Boží čtvrté přikázání a tím stvrzovat i všechna ostatní. Důsledně se snaží dodržovat *svatý sedmý den* odpočinku od západu do západu slunce. Skutečně se snaží nepracovat, učit se o Bohu a být v Kristu. Opravdu, z hloubi srdce, se snaží Bohu zalíbit. Záměrně používám sloveso „snaží“, protože ani ten „nejčistší“ lidský úmysl z žádného člověka neudělá dokonalého plnítele zákona. Nikdo, kromě Ježíše, celé břemeno zákona neunesl a neunesl.

Antinomiáni mezi důslednými sabatisty

Mezi důslednými sabatisty, jako ostatně v kterémkoliv teologickém systému, však mohou být jedinci, kteří o sedmém dni jenom mluví, mají na mysli *neměnný Boží mravní zákon*, ale skutečností je, že si dělají, co chtějí. Příčí se zákonu - jsou antinomiáni - popírají Boží mravní zákon ne svojí teologií, ale svými skutky.

2. Nedělní sabatisté

Tento pohled typicky zastávala většina puritánů, nebo dnes zastává klasická smluvní teologie některých reformovaných sborů a někteří katolíci. Většina těchto věřících z hloubi srdce miluje Boží slovo a ctí naprostou Boží svrchanost. Poctivě dodržují čtvrté přikázání jako důslední sabatisté - včetně bytí v Kristu - s jedním zásadním rozdílem, že nutně - kalendářně - odpočívají první den v týdnu, tedy v neděli. Je to pro ně přikázání vyplývající z desatera.

12 ZÁPAS O DUŠI

Nejsou již doslovně důslední jako první skupina, ale naprosto s ní souhlasí, že desatero je nejvyšší a neměnný Boží mravní zákon. Přesto čtvrté „neměnné“ přikázání změnili ve dvou bodech:

1. *posunuli sabat (odpočinek) ze sedmého dne na první den týdne a*
2. *změnili také důvod pro odpočinek.*

Nazvali jej „křesťanským sabatem“. (Jen na Internetu je v angličtině zmíněn „křesťanský sabat“, což je ve skutečnosti neděle, ve smyslu pro i proti asi ve 4000 člancích.) Zatímco důslední sabatisté odůvodňují sedmý den sabatu tím, že Bůh sedmý den odpočinul od šestidenního tvoření (o důvodu, který najdeme v 5. Mojžíšově 5:15, se moc nehovoří), nedělní sabatisté odůvodňují sabat, tedy odpočinek jako první den v týdnu tím, že je to den vzkříšení Ježíše Krista, že je to den Páně. Jestli neděle je nebo není dnem vzkříšení Ježíše Krista, si nemůžeme být naprosto jisti, mohla to být i sobota - viz ZOD č. 45, str. 3, „Zemřel Ježíš v pátek?“ Dále, verše, na které se odvolávají, pro jednoho jsou a pro druhého nejsou dostatečně přesvědčivé. Jisté je, že ani jeden verš výslovně nenařizuje ani nenařhuje, že došlo k „uzákoněnému“ přesunu svatého sabatu (odpočinku) ze sedmého na první den týdne:

- ◆ *První den v týdnu jsme se sešli k lámání chleba a Pavel promluvil ke shromáždění. (Skutky 20:7)*

Vše, co tento verš říká, je to, že lámání chleba bylo první den v týdnu, tedy v neděli. Ale obětování Pána Ježíše si přece můžeme připomínat kterýkoliv den, nejen v neděli.

- ◆ *V první den týdne nechť každý z vás dá stranou, co může postrádat, aby sbírka nezačala teprve tehdy, až k vám přijdu. (1. Korintským 16:2)*

Z tohoto verše není naprosto jasné, zda se prostředky dávaly stranou (spořily) v nedělním shromáždění, nebo jenom doma. Je to pouze praktická, obecná Pavlova rada, která se žádného nařízeného přesunu svatého sabatu ze sedmého dne na první ani netýká. V Písmu

je ještě několik náznaků, že se ranní křesťané scházeli první den, což je v pořádku.

Opravdoví nedělní i důslední sabatisté nepůjdou ve svatý den nutného odpočinku do kina, na sportovní utkání či na procházku do přírody. Někteří se nebudou ani holit. Prostě dodržují jistá pravidla, jež ale nedosahují laťky starozákonního Izraele. K jejich cti budiž řečeno, že v srdci opravdově ctí Boha, a nikdo by je neměl odsuzovat:

- ◆ *“Kdo jsi ty, že soudíš cizího služebníka? O tom, zda ob stojí či ne, rozhoduje jeho vlastní pán. A on ob stojí, neboť Pán má moc jej podepřít. ⁵Někdo rozlišuje dny, jinému je den jako den. Každý nechť má jistotu svého přesvědčení. ⁶Kdo zachovává určité dny, zachovává je Pánu. Kdo jí, dělá to Pánu ke cti, neboť děkuje Bohu; a kdo nejí, dělá to také Pánu ke cti, neboť i on děkuje Bohu. (Římanům 14:4-6)*

Nedělní sabatisté zachovávají nedělní sabat z víry a z lásky k Bohu. Čtvrté přikázání je pro ně neoddělitelný prvek desatera, které je fundamentem Božího trůnu a základem Jeho smlouvy s Jeho církví. To je **smluvní teologie** - první smlouva skutků do Adamova pádu, druhá smlouva milosti od Adamova pádu až do druhého příchodu Ježíše Krista. Jestliže Starý a Nový zákon jsou skutečně přikryty a spojeny touto jednou smlouvou milosti, potom jsou nedělní sabatisté těmi jednými, kdo dodržují sabat podle Boží vůle, protože Izrael byl potom byl starozákonní církví.

Antinomiáni mezi nedělními sabatisty

Mezi nedělními sabatisty je mnoho jedinců i celých sborů, kteří teologicky i teoreticky naprosto souhlasí s opravdovými nedělními sabatisty, hlásí se ke svým puritánským kořenům smluvní teologie, souhlasí, že desatero a tedy i nedělní sabat je *nejvyšší a neměnný Boží mravní zákon* pro staro- i novozákonní církev, a přitom to, co hlásají, popírají svými skutky, protože nemají

stanovená pravidla odpočinku, jako měli Židé nebo jako měli nebo dnes mají důslední i nedělní sabatisté. V neděli, ve svatý den sabatu (odpočinku), dodržují „křesťanskou svobodu“. Nechtějí prý být zákoníky. Tito antinomiáni vlastně na jedné straně hlásají, že den odpočinku je Boží mravní absolutno, a na straně druhé jeho prožití podléhá individuální „křesťanské svobodě“. Ani důsledný, ani nedělní opravdový sabatista by si třeba nedovolil jít s rodinou ve svatý den odpočinku do restaurace nebo jet na lyže; ale ten antinomián, jenž se hlásí ke stejnému teologickému zázemí, by si to dovolil. Takové pokrytectví jednotlivců a celých sborů odhalíte snadno. Nejprve si ověříte, zda věří, že čtvrté přikázání je jedno z deseti neměnných nejvyšších Božích mravních přikázání, které platilo pro starozákonní církev (Izrael) a platí pro dnešní novozákonní církev. Když odpoví ano, mohou vysvětlit, jaká přikázaná omezení ve svatý den odpočinku dodržují? V případě sboru by vás pastor měl obeznámit s těmi přestoupeními odpočinku, jež by byla natolik závažná, že by vedla k napomenutí a v nejzávažším případě až k vyloučení. Tato opatření jak důslední, tak nedělní sabatisté vždy měli a mají. A mají k tomu podstatné důvody! Protože desatero, jak věří, je nejvyšší a neměnné Boží mravní absolutno, bylo přestoupení svatého dne odpočinku, jenž byl znamením mezi Bohem a Izraelci (Ex 31:13-14), jako ten nejzávažnější přestupek, trestáno smrtí. Kdo znesvěcuje znamení, znesvěcuje všechna přikázání...

3. Reformovaní sabatisté

Tento pohled zastával jak Kalvín, tak Luther, mnohé rané reformované církve, dnes jej zastává mnoho evangelikálních denominací, většina baptistů a mnoho jiných. Reformovaní sabatisté zastávají následující:

V důsledku jiného dělení Písma, jiné teologie, dochází k velmi podstatnému obsahovému (kvalitativnímu) posunu

v chápání dne odpočinku - sabatu. Zastímco pro důsledné a nedělní sabatisty jde o jisté kalendářní dny a o to, jak je duchovně prožijí s Bohem, pro reformované sabatisty je kalendářní aspekt podružný, protože sabat, den odpočinku, byl naplněn v Novém zákoně ve skutečnost a tou skutečností je Kristus. Mravní absolutno svatého dne jak důsledných, tak nedělních sabatistů reformátoři nahradili mnohem vyšším absolutnem Ježíše Krista, jak náleží nově-zrozenému lidu v Kristu, ve kterém přebývá Duch svatý:

- ◆ *“Nikdo tedy nemá právo odsuzovat vás za to, co jíte nebo pijete, nebo kvůli svátkům (výroční), kvůli novolení (měsíční) nebo sobotám (týdenní).¹⁷To všechno je jen stín budoucích věcí, ale skutečnost je Kristus. (Koloským 2:16-17)*

Zde již nejde o záměnu kalendářních dnů a o to, jak v nich odpočívat, ale o „záměnu“ stínu svatého dne za Svatou Kristovu realitu! To je naprostý kvalitativní skok. Reformovaný sabatista neodpočívá ani v „sobotu“, ani v „neděli“, protože den není podstatný, ale odpočívá trvale den po dni, bez ohledu na kalendář, v Kristu, protože Ten jediný je podstatným Sabatem - odpočinkem!

Reformovaný sabatista věří, že jeden vyhrazený den z týdne je jen pouhé minimum nutnosti, aby se církev sešla ve společném Jmenovateli - Ježíši Kristu, jenž je jeho Odpočinek (Sabat), vzájemně se povzbuzovala, pomáhala si, společně se modlila ve jménu Otce i Ducha i Syna, studovala Písmo a stolovala u památky Páně atd. Církev musí udělat vše, aby zachovala „zaběhnutou“ neděli a rozšířila ji o další modlitebni a praktické dny v týdnu, ne jako „svaté“ dny, ale jako pravidelný časový prostor pro svaté obecnství. Den Páně, neděle, není v žádném případě spojen se čtvrtým přikázáním desatera a nemůže být biblicky obhájen jako mravní zákon.

Ani Luther, ani Kalvín nejsou svatým Písmem, přesto je dobré si připomenout pohled jednoho z nich - Kalvína:

14 ZÁPAS O DUŠI

Čtvrté přikázání bylo dáno ze tří důvodů:

1) Bůh si přál ustanovit sedmý den jako den odpočinku, aby dal svému izraelskému lidu (před)obraz duchovního odpočinku, aby věřící ustali od vlastní práce a nechali Hospodina pracovat v nich.

2) Přál si, aby byl ustanoven den, kdy se věřící mohou sejít, aby slyšeli Jeho zákon a uctívali Je.

3) Chtěl, aby byl jeden den odpočinku vyhrazen služebníkům a těm, kdo žijí pod mocí jiných, aby si odpočinuli od své práce.

Pokud se týká prvního důvodu, ten ustal v Kristu, protože On je ta pravda, v níž všechny (před)obrazy pomíjejí. On je ta skutečnost, v jejímž příchodu jsou všechny stíny vymazány. Proto sv. Pavel ujišťuje (Kol. 2:17), že sabat byl jen stínem nastávající skutečnosti. A na jiném místě prohlašuje pravdu, když nás učí v Římanech 6:8, že jsme byli pohřbeni s Kristem, abychom skrze Jeho smrt mohli zemřít zkaženosti našeho těla. Toto není uskutečněno v jednom dni, ale v průběhu celého našeho života. Dokud nebudeme ve všem mrtví sami sobě, nemůžeme být plně naplněni Božím životem. Proto křesťané nesmí mít nic společného s pověřčivým dodržováním dní.

Poslední dva důvody však nesmí být započítány do stínů minulosti. Platí pro všechny věky. Přestože je sabat zrušen, shromažďujeme se v určité dny, abychom si vyslechli Boží slovo, lámali chleba Večeře, veřejně se modlili, a kromě toho, aby si služebníci a dělníci odpočinuli od své dřiny. Naše lidská slabost nám zabraňuje, abychom se scházeli denně. Ale aby byla vyloučena pověřčivost, byl den dodržovaný Židy zrušen a k našemu scházení byl určen jiný den. Toto bylo nutné, abychom zajistili a udrželi pořádek a pokoj v církvi.

Tak jako Židům byla pravda zjevena (před)obrazem, tak nám naopak byla pravda ukázána bez stínů, abychom

během svého celého života byli za první duchem zabydleni ve věčném sabatu a opustili vlastní skutky, aby Hospodin mohl v nás působit svým Duchem; za druhé, abychom zachovávali zákonný pořádek církve, naslouchali Božímu slovu, udělovali svátosti, veřejně se modlili; a za třetí, abychom nelidsky neutlačovali nadměrnou prací ty, kdo nám jsou podřízeni.

(Instruction in Faith, Calvin's own 1537 digest of the Institutes, sec. 8, „The Law of the Lord“)

Reformovaný sabatista tedy v první řadě chápe, že neděle nenahradila sobotu jako den odpočinku (sabat). Neděle v kalendářním smyslu je den jako kterýkoliv jiný. Židovský den odpočinku (sabat), jenž byl vázán na kalendář, byl nahrazen Samotným Kristem, jenom v něm je odpočinutí. Kristus je věčný a bez kalendářního omezení.

♦ ⁹Tak má Boží lid pravý sobotní odpočinek teprve před sebou. ¹⁰Neboť kdo vejde do Božího odpočinutí, odpočine od svého díla, tak jako Bůh odpočinul od svého. (Židům 4:9-10)

Kdo tedy vejde do Božího odpočinutí, do Ježíše Krista, ten je v tom pravém sabatu, v takovém, v jakém byl Bůh sedmý den, když odpočinul od Svého tvořivého díla.

♦ ⁷Všechno je mi dáno od Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otec nezná nikdo než Syn - a ten, komu by to Syn chtěl zjevit. ²⁸Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. ²⁹Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. ³⁰Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží. (Matouš 11:27-30)

Reformovaní sabatisté věří, že jho a břemeno Mojžíšova zákona, včetně kalendářního znamení, at' je to sobota, nebo neděle, neunese nikdo. Věří, že milosrdenství zákona spočívalo v tom, že zákon (ač nebyl Kristem) ukazoval na Krista, jenž unese jakkoliv těžké jho.

Poznání Boha je odpočinek, který „ubohá mocnost“ kalendářních dnů nikdy nemůže poskytnout. Když Kalvín napsal: „Ale aby byla vyloučena pověrčivost, byl den, dodržovaný Židy, zrušen“ (viz výše) jistě měl na mysli následující dvojverší:

♦ ⁹Nyní jste však Boha poznali; lépe řečeno: byli jste od Boha poznáni. Jak to, že se zase navracíte k těm bezmocným a ubohým mocnostem a chcete se jim dát znovu do otroctví? ¹⁰Dodržujete ustanovení pro dny a měsíce, období a roky! ¹¹Bojím se, aby úsilí, které jsem vám věnoval, nebylo nakonec nadarmo. (Galatským 4:9)

Reformovaní sabatisté nenacházejí v Novém zákoně ani jeden příkaz, aby křesťané dodržovali odpočinek (sabat) ve smyslu starozákonního židovského sabatu. Kdyby tomu tak bylo, pak by museli dodržovat i trest smrti za nedodržení sobotního i nedělního sabatu. Nedodržení sabatu znamenalo tělesnou smrt, jež byla stínem duchovní smrti, která nemine nikoho, kdo neodpočívá duchovně den po dni v tom pravém odpočínutí, jímž je Kristus.

Pavel varoval Židy i pohany před mnoha hříchy, ale nedodržení židovského sabatu ve starozákonním smyslu na Pavlově „černé listině hříchů“ není. Naopak, nejvyšším možným hříchem je „nedržet se“ Krista. Dále - v 15. kapitole Skutků apoštolové na nové křesťany z pohanů neuválili břemeno kalendářního sabatu.

Antinomiáni mezi reformovanými sabatisty

Nejsou výjimkou a není jich málo. To jsou ti, kteří tvrdí, že mají „svobodu v Kristu“, ale svým jednáním to popírají. Svoboda v Kristu ve skutečnosti znamená svobodně si zvolit buď spravedlnost - Krista - nebo nespravedlnost - sebe. K této volbě „buď a nebo“ má přístup pouze svobodný křesťan znovuzrozený z Ducha a vody, ten, kdo neodolatelně, svobodně a bez nátlaku volí Krista místo sebe. Kdo nežije spravedli-

vě v Kristu, ten si spravedlnost nezvolil, ba ani zvolit nemohl, protože přirozený člověk má svobodu od spravedlnosti (Řím 6:20). Je nesvobodný otrok svého hříchu, a proto nutně „volí“ jenom z jedné alternativy, jíž je soustředění se na sebe - a to je Bohu nepřátelské. Proto je antinomián v reformovaném sabatismu snadněji rozeznatelný než v důsledném nebo nedělním. V prvních dvou teologických pojetích se totiž může lépe zamaskovat „zbožnou“ sobotou nebo nedělí.

4. Sabatisté naplněného slibu

Ti v podstatě souhlasí s reformovanými sabatisty i s Kalvínem a Lutherem. Mají však podstatné doplňky.

a) Tento pohled navíc zdůrazňuje, že sabat byl znamením vztahu mezi Bohem a Izraelci.

♦ ¹²Hospodin řekl Mojžíšovi: ¹³Promluví k Izraelcům: Dbejte na mé dny odpočinku; to je znamení mezi mnou a vámi pro všechna vaše pokolení, abyste věděli, že já Hospodin vás posvěcuji. (Exodus 31:12,13)

Toto znamení - čtvrté přikázání - uzavírá první tři přikázání, která se týkají vztahu Izraelců k Bohu, a Ježíš je shrnul podle Písma v jedno:

♦ ³⁷...`Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.` ³⁸To je největší a první přikázání. (Matouš 22:37)

Toto znamení - čtvrté přikázání - současně otevírá dalších šest přikázání, která se týkají vztahu Izraelců k bližním, a Ježíš je zase shrnul podle Písma v jedno:

♦ ³⁹Druhé je mu podobné: `Miluj svého bližního jako sám sebe.` ⁴⁰Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci. (Matouš 22:39,40)

Všech deset přikázání bylo napsáno Božím prstem na kamenné desky smlouvy, které ustanovily izraelskou „státnost“. Protože slib byl naplněn, protože Stará smlouva podmiňujících skutků byla naplněna v Kristu a nahrazena Novou smlouvou bezpodmínečné

16 ZÁPAS O DUŠI

milosti tj. Kristovým zákonem, bylo i znamení Staré smlouvy - čtvrté přikázání (sabat jako kalendářní den) - nahrazeno odpočinkem v Kristu. Mísit Starou smlouvu s Novou smlouvou je pro sabbatisty naplněného slibu nemyslitelné. Nové víno - kalich Nové smlouvy, nemohou nalít do starých měchů Staré smlouvy, jež byla jen stínem budoucí smlouvy. Měchy by praskly a víno by se rozlilo - nezůstala by ani Nová, ani Stará smlouva.

♦ ⁵⁰Ale Ježíš znovu vykřikl mocným hlasem a skončil. ⁵¹A hle, chrámová opona se roztrhla v půli odshora až dolů, země se zatřásla, skály pukaly. (Matouš 27:50,51)

Když se opona roztrhla, Stará smlouva pominula a Nová smlouva byla stvrzena krví Ježíše Krista. Sabbatisté naplněného slibu věří, že přestaly platit všechny zhotovené chrámové stíny (nejen některé), které byly dříve izraelskému lidu nepřístupné v nejsvatější svatyni. Nyní je nejsvatější svatyní sám Kristus, k Němu má celý pravý Izrael přímý přístup. Roztržením chrámové opony pominula „svatá“ místa, „svatí“ kněží a jejich „svatá“ roucha, „svaté“ oběti a oltáře, „svatá“ smlouva - desky smlouvy i „svatá“ truhla smlouvy - a všechny ostatní „svaté“ zhotovené předměty, které se Staré smlouvy týkaly - to vše pozbylo platnosti Kristovou obětí. Slib byl dokonale naplněn v Kristu. Všechny tyto zhotovené pomůcky zobrazovaly a poukazovaly na Krista, včetně kamenných desek s desaterem. Všechny došly naplnění v Kristu. I „svatý“ kalendářní sabat - den odpočinku - ukazoval na Krista a Jeho skutek na kříži. Sabat byl jednou provždy naplněn v Kristu - Kristus je náš Sabat.

b) Sabbatisté naplněného slibu chápou Novou smlouvu milosti jako naplnění Staré smlouvy skutků. Věří, že Nová smlouva milosti počala prolítím Kristovy krve na kříži. (Na rozdíl od klasické smluvní teologie, podle které smlouva milosti počala již v Gen 3:15 a je rozdělena do dvou administrací -

před a po kříži.) Podle pohledu naplněného slibu, starozákonní svatí nebyli spaseni „plněním“ Staré legální smlouvy skutků (tu za ně naplnil až Ježíš). Byli spaseni milostí Nové smlouvy, ačkoliv žili pod dozorem zákona, jenž přislíbil milost. (Nežili tedy pod první administrací smlouvy milosti - jak učí smluvní teologie.) Tento pohled zdůrazňuje, že sliby Staré smlouvy jsou propojeny se svými duchovními naplněními v Nové smlouvě. Skutky zákona se naplnily v Kristu, a proto Pavel říká:

♦ Těm, kteří jsou bez zákona, byl jsem bez zákona, abych získal ty, kteří jsou bez zákona - i když před Bohem nejsem bez zákona, neboť mým zákonem je Kristus. (1 Kor. 9:21)

Předešlý verš znamená, že milost vyžaduje poslušnost kvalitativně vyššího stupně než zákon s desaterem jež obsahuje sabat. Co zákon (i sabat) nemohl ani požadovat, to se v Kristově milosti stává skutečností. Zákon nikdy nemůže dosáhnout tak vysoko, jako láska ke Kristu vedená Duchem svatým. Zákon, kamenné desky a čtvrté přikázání - dodržování sabatu - byl dokonale a nejvyšší standard a dozorce pro izraelský lid, jenž žil stíny, předobrazy a zaslíbeními. Církev již ale žije plnou duchovní realitou, naplněným slibem, jímž je Kristus a Duch svatý. Pro sabbatisty naplněného slibu je Mojžišův zákon i se svým znamením - sabatem - překonaný, protože - i když byl dán z milosrdenství - neobsahoval žádnou milost. Milosrdenství zákona spočívalo v tom, že zákon ukazoval na nutnost milosti, protože jej nikdo nemohl dodržet.

♦ Řekl jim i podobně: „Nikdo neutrhně kus látky z nového šatu a nezalátá jím starý šat; jinak bude mít díru v novém a ke starému se zápláta z nového nehodí. (Lukáš 5:36)

Čeho zákon, včetně jeho znamení sabatu, nemohl dosáhnout, dosáhl Bůh tím, že poslal Svého Syna a Ducha svatého. Mojžišův zákon jenž zahrnuje kamenné desky s desaterem vede k nižším standardům než milost v Kris-

tu! Kristus není interpretem a rádcem, jak dodržovat Mojžíšův zákon včetně sabatu, Kristus Sám je nejvyšším, absolutním a věčným Zákonem, protože Mojžíšův zákon naplnil! Kdyby jej nenaplnil, potom by i znamení zákona - sobotní kalendářní sabbat - muselo dodnes platit. Protože Kristus je naplněním zákona i sabatu, nestačí jen jeden den sabatu, ať je to kterýkoliv, ale každý den týdne náleží Bohu v celé své úplnosti! Standard je nesrovnatelně vyšší!

♦ ¹¹*Ukázala se Boží milost, která přináší spásu všem lidem* ¹²*a vychovává nás k tomu, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku* ¹³*a očekávali blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista.* ¹⁴*On se za nás obětoval, aby nás vykoupil ze všeho hříchu a posvětil za svůj vlastní lid, horlivý v dobrých skutcích.* (Titovi 2:11-14)

Sabatisté naplněného slibu (i reformovaní sabatisté) věří, že jsou ke zbožnosti a k dobrým skutkům vedeni Boží milostí, bez litery zákona - bez litery kalendářního dne. Motivace k dobrým skutkům je láska ke Kristu.

Antinomiáni mezi sabatisty naplněného slibu

Tak jako v předešlých třech skupinách, i v této jsou ti, kdo teologicky souhlasí s novosmluvním a reformovaným pojetím sabatu, ale svým chováním svoji „teologii“ popírají.

Závěr

Tímto srovnáním jsem chtěl poukázat jenom na čtyři hlavní pohledy na sabbat. Ve všech pohledech nalézáme upřímné věřící, kteří vše, co dělají, dělají ke slávě Boží, ale ve všech také nalézáme ty, kteří jsou sabatisty jen podle jména, ve skutečnosti jsou mrtví.

Věřím, že vám pomohlo k vytržení vašeho pohledu. Ať vás Duch Boží vede k pravému poznání. Je to On jenž působí jako ustrneme ve stínech nebo ve skutečnosti - jež je Kristus.

- pst -

ČTVRTÉ PŘIKÁZÁNÍ

Milá sestra

Oslovil ma Váš list uveřejněný v posledním čísle časopisu Zápas o dušu (67, str. 45). Křesťanská láska ma povzbuzuje k tomu, aby som Vám, tým čo som prijal od Pána, pomohol. Aj ja som sa pred niekoľkými rokmi stretol s učením o sobote. Moja sesternica sa stala jednou z nich. Veľa som sa s ňou rozprával a rovnako aj s niekoľkými ďalšími. Klasický prístup Adventistov je vzbudiť u človeka strach, že nedodržava a porušuje štvrté prikázanie a sväte-ní siedmeho dňa. Pokúsim sa vám poukázat na to, že sa vôbec nemusíte báť, keď nedodržavate sobotu podľa Adventistov. Argumenty zoradím v poradí od jednoduchších k tým hlbším tykajúcich sa podstaty soboty.

1) Šabbat a sobota nie je to isté

V slovenčine a češtine sa šiesty deň týždňa podľa nášho kalendára a siedmy deň podľa židovského kalendára označuje slovom sobota. V angličtine je však tento deň nazývaný Saturday (po planetě Saturn, pozn. ZOD), čo je dosť vzdialené od hebrejského slova šabbat, ktoré znamená odpočinok. V anglicky hovoriacich krajinách teda Adventisti majú šabbat, teda deň odpočinku v Saturday. Ostatní kresťania v tých krajinách zase majú šabbat v nasledujúci deň, teda v Sunday (v den Slunce, pozn. ZOD). Analogicky v našich krajinách majú Adventisti šabbat v sobotu a ostatní kresťania majú šabbat v nedeľu. Pozrime sa presne, ako začína štvrté prikázanie. Dekalóg je v Biblii na dvoch miestach: 2. Moj 20:1-17 a 5. Moj 5:6-21. V 2. Moj 20:8 je napísané: *zakor et-jom hašabbat*. *Zakor* znamená pamätaj, *et* je predložka dávajúca nasledujúce slovo do akuzatívu, *jom* znamená deň, *hašabbat* je slovo šabbat spojené s určitým členom ha, ktorý sa však vzťahuje na celý výraz deň šabbatu a slovo *šabbat* znamená odpočinok. V 5. Moj 5:12 je napísané *šamor et-jom hašabbat*, teda rozdiel je iba v slove

18 ZÁPAS O DUŠI

šamor, ktoré znamenajú zachovávať. Obe verzie prikázania teda spolu tvrdia, že je potrebné zachovávať a pamätať na ten deň odpočinku (jom ha šabbat). Určitý člen poukazuje na to, že v čase dávania zákona bol už deň šabbatu Izraelom známy. Hospodin im ho ustanovil ešte predtým, ako prišli k hore Sinaj. Hovorí o tom 16. kapitola 2. knihy Moj., kde sa dozvedáme, ako Hospodin dal Izraelcom mannu, ktorá padala z neba šesť dní, pričom na šiesty deň padlo dvojnásobné množstvo manny ako zvyčajne, aby boli zásoby na siedmy deň, kedy Izraelci nemali zbierať mannu, ale mali mať deň odpočinku.

◆ „*Pozrite sa, Hospodin vám dal deň sviatočného odpočinku, preto On vám dáva v šiesty deň chlieb na dva dni, nech každý zostane doma, v siedmy deň nech nevychádza zo svojho miesta. A tak siedmeho dňa ľud zachovával sviatočný pokoj.*“ (2. Moj 16:29-31)

Štvrté prikázanie hovorí o tom, že človek má šesť dní pracovať a siedmy má odpočívať, zasvätiť, teda oddeliť ho pre Hospodina. Toto však dodržiava aj ten, kto má šabbat (teda odpočinok) v Nedeľu. Aj on predsa šesť dní predtým pracoval a siedmy odpočíva. Prikázanie predsa nehovorí o tom, ktorý deň ako taký má byť dňom odpočinku, ale hovorí o tom, že deň odpočinku má nasledovať po šiestich pracovných dňoch. Apoštol Pavol píše:

◆ *Niektorí súdia, že jeden deň je viac ako druhý, iní zase súdia, že všetky dni sú rovnaké. Len nech je každý úplne presvedčený o svojom. Kto zachováva niektorý deň, Pánovi ho zachováva, a kto nezachováva niektorý deň, Pánovi ho nezachováva... (R 14:5-6)*

Adventisti súdia, že práve sobota je ten významný deň, iní kresťania považujú za najdôležitejší deň nedeľu a zase ďalší kresťania považujú všetky dni za úplne rovnaké. Povol tu neurčuje, čo je správne, ale zdôrazňuje, aby bol každý úplne presvedčený o svojom, ale zakazuje v tomto bode súdiť iných:

◆ *Čo teda súdiš brata (R 14:10)*

Nemáme teda právo súdiť Adventistov za to, že šabbat majú v sobotu, ale máme právo sa ohradiť, ak nás súdia za to, že nemáme šabbat v sobotu. Teda za to, že sobotu nesvätime v sobotu, ale v iný deň.

2) Požiadavky Nového zákona

Nový zákon nikde nežiada od kresťanov, aby siedmy deň týždňa (podľa židovského kalendára) považovali za deň šabbatu a teda, aby tento deň svätili. Pán Ježiš síce dodržiaval šabbat podľa Mojžišovho zákona, ale svojim nasledovníkom to neprikázal. Zatiaľ čo Starý zákon je plný rôznych napomenutí týkajúcich sa šabbatu, v Novom zákone nie je ani jedno. Na tento argument Adventisti odpovedajú tvrdením, že zachovávanie šabbatu v 7. deň týždňa bolo pre kresťanov také samozrejmé, že nepotrebovali zvláštne napomenutia. Je však zvláštne, že pre Židov, ktorí mali šabbat vyslovene prikázaný, a jeho zachovávanie bolo jedným z najdôležitejších prvkov ich viery (2. Mojžišova 31:12-18), bolo napriek tomu znovu pripomínané sviatenie šabbatu. To pripomínanie bolo nutné, pretože Židia mnohokrát šabbat nedodržiavali a znesväcovali ho. (Jeremiáš 17:19-27, Izaiáš 56:2 a 58:13-14, Nehemiáš 13:15-19). Ak by Pán Boh žiadal, aby kresťania dodržiavali šabbat tak ako Židia, tak by to apoštolovia museli zdôrazňovať najmä tým kresťanom, ktorí pochádzajú z pohanov. Oni totiž šabbat predtým nepoznali. Prvá cirkev mala veľký problém s obriezku, čo bolo tiež ustanovenie, ktoré Pán Boh - s rovnakou vážnosťou ako šabbat - nariadil zachovávať Izraelcom pod hrozbou smrti na veku (1. Mojžišova 17:7-14). Kvôli tomu sa zvolal apoštolský konvent, ktorý skúmal, čo je záväzné pre kresťanov z pohanov. Konvent sa uzniesol na nasledujúcom stanovisku:

◆ *... Apoštolovia a starší bratia posielajú pozdrav bratom, ktorí sú z pohanov a bývajú v Antiochii, Sýrii a Cilícii. Keďže sme počuli, že niektorí*

z nás, hoci sme im to nekázali, znepokojili vás svojimi rečami a poplietli vám mysle, jednomyseľne sme uzavreli poslať vám vybraných mužov s naším milovaným Barnabášom a Pavlom, mužmi, ktorí životy nasadili pre meno nášho Pána Ježiša Krista. Poslali sme teda Júdu aj Síla, a oni vám ústne oznámia to isté. Zaľúbilo sa Duchu svätému, aj nám, neukladať vám nijakého iného bremena okrem týchto nevyhnutelných vecí: aby ste sa zdržiavali mäsa mladých obetovaných, krvi, mäsa zo zaduseného a smilstva. Ak sa týchto vecí budete chrániť, dobre urobíte. Majte sa dobre. (Sk 15:23-29)

O dodržiavaní šabbatu teda vôbec nebola reč. Prví kresťania neboli dokonali a v epištolách môžeme čítať veľa napomenutí a pokarhaní. Napríklad Efežania sú varovaní pred klamstvom (9. prikázanie), hnevom (6. prikázanie), krádežou (8. prikázanie), smilstvom (7. prikázanie), opilstvom, lakomstvom (1. a 10. prikázanie) i neposlušnosťou voči rodičom (5. prikázanie). Prečo však nie sú varovaní pred znesväcovaním šabbatu? Ak ich Pavol nepovažoval za takých zreých, aby ich nemusel varovať pred smilstvom, čo je ohavná vec pred Bohom, prečo ich tiež nevaroval pred dodržiavaním šabbatu, čo je podľa Adventistov závažný priestupok. Práve naopak, Pavol vyčíta Galaťanom:

♦ *Teraz však, keď ste poznali Boha, alebo skôr keď Boh poznal vás, ako sa môžete vracat' zase k mdlým a biednym živilom, ktorým znovu chcete slúžiť? Dni zachováate, aj mesiace aj sviatočné obdobia, aj roky. Bojím sa o vás, či som sa nadarmo nenamáhal pre vás. (Ga 4:9-11)*

Galatskí uverili falošným apoštolom a začali ako nutnú vec k spásu vnímať nielen obriezku, ale aj zachovávanie židovských sviatkov, z ktorých najdôležitejší bol šabbat. Pavol im to však vytýka. V prvej časti som spomínal, že nemáme Adventistov súdiť za ich presvedčenie o sobote. Ale v momente, keď

niekto začne tvrdiť, že dodržiavanie soboty je nutné ku spásu, teda že viera v Krista nestačí, treba ich tvrdo napomenúť. Rovnako aj v prípade tvrdenia, že prejavom pravej viery je svätenie soboty, z čoho nutne vyplýva, že ten, kto nedodržiava sobotu, nie je spasený. Práve Galaťanom napísal Pavol, čo je ovocie pravej viery - ovocie ducha. (Ga 5:22)

Na záver tejto časti sa ešte pozrime na slová Pavla z listu Kolosenským, ktoré sú veľmi povzbudzujúce a ku ktorým sa v ďalšej časti ešte vrátíme:

♦ *Nech vás teda nikto neposudzuje ani pre jedenie a pitie, ani pre sviatky, novomesiace alebo pre soboty, veď sú ony len tieňom budúcich vecí, ale telo je Kristovo. (Ko 2:16)*

Toto je slovo útechy pre všetkých, ktorí trpia výčitkami svedomia kvôli tomu, že boli znepokojení, možno aj inými obviňeniami.

3) Prvý deň týždňa

(Následujúci je argumentace nedělních a mnohých reformovaných sabatistů jak je vysvětleno v předcházejícím článku. pozn. ZOD)

Pán Ježiš bol v prvý deň po sobote, teda v prvý deň týždňa podľa židovského kalendára vzkriesený z mŕtvych (J 20:1, Lk 24:1, Mt 28:1, Mk 16:9). Ktorý deň je pre kresťanov významnejší? Veľkonočná sobota (7. deň týždňa), alebo veľkonočná nedeľa (1. deň týždňa). Ustanovenie dňa šabbatu je odôvodnené nasledovne:

♦ *Pamätaj, že si bol sluhom v egyptskej krajine a Hospodin, tvoj Boh, vyviedol ťa odtiaľ mocnou rukou a vystretým ramenom. Preto ti Hospodin, tvoj Boh, prikázal zachovávať deň sviatočného odpočinku. (5. Moj 5:15)*

Počas šabbatu si Židia mali pripomínať vyslobodenie z Egypta, a tak si uvedomovať, aký veľký a mocný je ich Boh, ako veľmi ich miluje. Podstatou šabbatu nebol samotný odpočinok od práce, ten iba umožňoval, aby sa mysle Izraelcov upriamili na Hospodina. Vyvedenie

20 ZÁPAS O DUŠI

z Egypta bolo pre Židov ústredným bodom v dejinách Božieho konania s nimi. Tento Boží zachraňujúci čin si mali pripomínať každý siedmy deň počas šabbatu, ale okrem toho raz ročne svätili ich najväčší sviatok - paschu Hospodinu (židovská veľká noc), ktorý ukazoval na vyslobodenie z Egypta. Pre kresťanov je kľúčovou udalosťou dejín vzkriesenie Pána Ježiša Krista. Pre kresťanov je udalosť veľkonočnej nedele dôležitejšia ako to, čo pripomínal aj veľkonočný šabbat v siedmy deň týždňa. Vyslobodenie Izraela z moci Egypta je predobrazom oveľa dôležitejšieho vyslobodenia človeka z hriechu. Adventisti proti tomuto argumentu poukazujú na význam Veľkého piatku, pýtajúc sa, prečo sa potom nesväti piatok? Apoštol Pavol píše:

♦ *Ak Kristus nebol vzkriesený, daromná je vaša viera, ešte vždy ste vo svojich hriechoch. (1 Kor 15:17)*

Kristovo vzkriesenie dalo zmysel Kristovej smrti:

♦ *vydaného pre naše hriechy a vzkrieseného na naše ospravedlnenie. (R 4:25)*

Vzkriesenie dokazuje, že Boh prijal Kristovu obeť. Táto kľúčová udalosť dejín spásy sa stala v prvý deň týždňa, ktorý sa stal kresťanským dňom šabbatu, keď sa cirkev zhromažďuje, aby slávila vzkriesenie Pána Ježiša. Robila to aj prvá cirkev, o čom svedčia dve miesta v Novej zmluve. Apoštol Pavol píše Korintňanom:

♦ *Nech každý z vás každú nedelu (v iných prekladoch v prvý deň týždňa) odloží, čo mohol usporiť, aby sa zbierky nekonali práve vtedy, keď prídeme. (1 Kor 16:2)*

Ešte výraznejší dôkaz sa nachádza v Skutkoch:

♦ *Keď sme sa v prvý deň po sobote zišli na lámanie chleba ... (Sk 20:7)*

Lámanie chleba je predsa večera Pánova a cirkev sa k nej zhromažďila prvý deň týždňa. V deň, ktorý sa nazýva Deň Pánov (Zjavenie 1:10). Ktorý iný

deň v týždni by si zaslúžil také pomenovanie!? Pán Ježiš svojim zmŕtvychvstaním v prvý deň slávne zvíťazil a dokázal sa Pánom. Vyznanie prvej cirkvi bolo krátke, výstižné: Ježiš je Pán! Nie siedmy deň týždňa, ale prvý deň týždňa je dňom Pána Ježiša Krista, nášho Pána. Navyše aj vylitie Ducha svätého sa uskutočnilo v prvý deň týždňa, lebo práve na tento deň pripadal sviatok Letníc (3. Moj 23:15-16; Sk 2:1-13). Nový biblický slovník poukazuje na zaujímavú skutočnosť: prvý deň v mesiaci sa nazýval deň cisárov, čo motivovalo kresťanov, aby prvý deň týždňa nazvali deň Pánov. (strana 158)

4) Odpočinok ľudu Božieho

Vráťme sa k už raz spomínaným slovám apoštola Pavla v liste Kolosenským:

♦ *Nech vás teda nikto neposudzuje ani pre jedenie a pitie, ani pre sviatky, novomesiace, alebo pre soboty, veď sú ony len tieňom budúcich vecí, ale telo je Kristovo. (Ko 2:16)*

Soboty teda boli tieňom budúcich vecí. Inými slovami boli predobrazom, predzvesťou budúcich vecí. Čo je však tou budúcou vecou?

Odpoveď nájdeme v liste Židom, ktorý sa tejto téme venuje v tretej a štvrtej kapitole. Kľúčový pojem týchto kapitol je odpočinok Boží. Židovské šabbaty ukazovali na odpočinok Hospodina po šiestich dňoch stvorenia. Takto je odôvodnené 4. prikázanie:

♦ *...lebo za šesť dní učinil Hospodin nebesá i zem, more i všetko čo je v nich, a siedmeho dňa odpočíval, preto Hospodin požehnal deň sviatočného odpočinku. (2. Moj 20:11)*

Autor listu Židom zvestuje úžasnú vec:

♦ *Lebo do odpočinku vchádzame my veriaci... (Žd 4:3)*

Ten, kto uverí v Pána Ježiša, vchádza do odpočinku Božieho. S tým súhlasia aj známe slová Pána Ježiša:

♦ *Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, ja vám dám odpočinutie. (Mt 11:28)*

Nevera je však prekážkou vstupu do

Božieho odpočinku. Ako varovný príklad je uvedená nevera Židov na púšti, kvôli ktorej nemohli vojsť do zaslúbenej zeme (4. Moj 14:20-23). Zaslúbená zem je však nazvaná aj ako odpočinutie (5. Moj 12:9). 95. Žalm spomína tú istú udalosť (neveru Židov):

♦ *Takže som im v hneve prisahal: Nevojdú do môjho odpočinku.*
(Ž 95:11)

V 95. Žalme sú však dôležité slová:

♦ *Kiež byste dnes počuli Jeho hlas!*
(Ž 95:7)

Je to povzdych, po ktorom nasleduje smutný príklad Židov, ktorí neposlúchali a nemohli vojsť do odpočinku (verše 8 až 11). Autor listu Židom tvrdí, že príchodom Pána Ježiša nastalo nové dnes, keď Židia stoja pred výzvou:

♦ *Dnes, ak počujete Jeho hlas, nezatvrdzujte si srdcia.* (Žd 4:7)

Ten hlas ich volá k viere v Pána Ježiša a tak ku vchádzaniu do odpočinku, do ktorého neprivedol Židov Józue vtedy, keď ich priviedol do zaslúbenej krajiny (Žd 4:8). Ten odpočinok je večný život, teda, pravé poznanie Boha v Kristovi Ježišovi (Ján 17:3).

Zostáva teda odpočinok ľudu Božieho. Lebo každý, kto vošiel do Jeho odpočinku, odpočinul od svojej práce, tak ako Boh od svojej.

Snažme sa teda vojsť do toho odpočinku, aby nikto nepadol podľa toho istého príkladu neposlušnosti. (Žd 4:9-11) Výzva vojsť do odpočinku je zrozumiteľnejšia pre Židov ako pre nás. Listy pre kresťanov z pohanov nepoužívajú také obrazy. Ale 4. kapitola listu Židom končí veľmi jasnou výzvou prisúpiť s dôverou k Pánovi Ježišovi:

♦ *Pretože máme najvyššieho Veľkňaza, ktorý prenikol nebesá, Ježiša, Syna Božieho, pridržajme sa vyznania. Ved' nemáme Veľkňaza, ktorý by nemohol cítiť s našimi slabosťami, lež podobne skúšaného vo všetkom, ale bez hriechu. Pristupujme teda s dôverou ku trónu milosti, aby sme prijali milosrdenstvo a našli milosť na pomoc v pravý čas.* (Žd 4:14-16)

Ten, kto uveril v Pána Ježiša, prežíva šabbat každý deň. Kalvín píše:

„*Siedmy deň je deň posledný a večný, do ktorého sme snád z časti vstúpili, keď sme uverili, predsa sme ho však plne nedosiahli. Teraz sme totiž skrze vieru začali v Bohu svoje odpočinutie a v ňom každodenne pokračujeme, ale dovŕšené bude až vtedy, keď sa naplní ono slovo Izaiášovo (Iz 66:23), v ktorom je cirkvi Božej zaslúbená sobota za sobotou, totiž, že Boh bude všetko vo všetkom (1 Kor 15:28).*“

Instituce str. 134 (vydanie z 1536 v preklade F.M. Dobiáša z roku 1951)

- J. V. - čtenář ZODu -

JAK MLUVIT SE SVĚDKY

Většina lidí zná Svědky Jehovovy jako zapálené misionáře, kteří u našich dveří nabízejí časopisy *Probuďte se!* a *Strážná věž*. Málokdo však ví, že postup, jakým navazují kontakt a vedou hovor, je pečlivě nacvičený. K přípravě misijního rozhovoru jim pomáhá publikace „*Rozmluvy z Písem*“, v níž je dopodrobna rozepsáno 71 různých námětů na témata, která lidé často zajímají. Postup, jak tato témata v rozhovoru rozvíjet, se Svědkové učí nazpaměť. Na základě těchto témat pak nacvičují při shromážděních Školy teokratické služby (každé úterý nebo středu) misijní rozhovor.

Jana Bartošová strávila u Svědků Jehovových velký kus svého života. Její brožura obsahuje 16 vybraných témat z knihy „*Rozmluvy z Písem*“. Autorka rozebírá pilíře nauk Svědků (Armagedon, krev, odpadnutí, organizace, kříž apod.) a nabízí k úvaze jiný a mnohem serióznější přístup k nim. V každém tématu je krátce uvedeno stanovisko Svědků, které autorka obsáhle komentuje a fundovaně kritizuje. Záměrem knihy je vybavit každého, kdo se Svědky Jehovovými může a chce hovořit, kvalitními argumenty. Publikace se odvolává na Bibli, cituje ji a uvádí i různé řecké varianty překladu biblických

22 ZÁPAS O DUŠI

textů. Tak zpochybňuje ten výklad, který Svědkové považují za neoddiskutovatelný a hovořící ve prospěch jejich doktríny. Kvalitu brožury spatřuji v tom, že autorka sama studovala několik let biblickou řečtinu.

Na škodu publikace je snad pouze obrázek na obálce, který působí kýčovitě. Brožura má kromě jiného sice sloužit ku pomoci i těm Svědkům Jehovovým, kteří z organizace odcházejí, ale ti si ji kvůli obálce nejspíše nekoupí. Druhým důvodem odmítnutí pro ně může být předmluva Ondřeje Novotného. Je z ní příliš patrná touha autora přivést Svědky k pravé křesťanské víře. Na tuto touhu však Svědkové zpravidla reagují velmi negativně. Brožura Jany Bartošové je tak poněkud snížena na úroveň mnoha publikací „o Svědcích“ a „proti Svědkům“, které jsou psány z pozice církve. Přesto tuto publikaci doporučuji každému, kdo má zájem vést se Svědky rozhovor na úrovni.

Jana Bartošová: Rozmluvy z Písem se Svědky Jehovovými

(Setkávání, 1999), P. Velechovský,
DINGIR 4/1999-2000, str. 28 -

JEHOVOVI SVĚDCI

JEHOVA

Pohled SJ: Osobní jméno pravého Boha. „Jehova“ je odvozeno z hebrejského čtyřpísmenného zápisu (tetragrammatu) JHVH. Používají ho ve svém překladu nového světa, v hebrejských Písmech 6973krát a v křesťanských řeckých Písmech 237krát. Tvrdí, že používání tohoto jména identifikuje právě křesťany.

✓ **Když SJ řekne: Boží jméno Jehova bylo svévolně odstraněno z běžných překladů Bible**

Bůh se zjevil svému vyvolenému izraelskému lidu pod zvláštním jménem, které bylo v hebrejštině zapsáno 4 souhláskami JHVH. Přesná výslovnost není známa, protože se Židé vyhýbali používání tohoto jména z posvátné úcty

a strachu, aby nebylo znesvěceno (Ex 20,7). Kdykoli uviděli v Písmu tetragrammaton, četli místo něho „ADONAJ“ (Pán), nebo „ELOHIM ADONAJ“ (Pán Bůh). To byla běžná židovská praxe. Překladatelé Septuaginty (řecký překlad Starého zákona) ve 3. st. př.n.l. přepisují tetragrammaton řeckým výrazem „KURIOS“ (Kyrios). Nezachovávají řeckou podobu tetragrammatu, ale nahrazují ho výrazem „Pán“. Téměř všechny, ne-li úplně všechny verze Septuaginty, jsou židovského původu, a opisovači, kteří je překládali a opisovali, by tudíž jednoduše pokračovali ve své tradici, a dále by užívali tetragrammaton. V žádném nalezeném rukopisu Nového zákona se nikdy nenalezl tetragrammaton. Nový zákon všude bez výjimky používá jméno „Kyrios“ (Pán), dokonce i v těch citacích ze Starého zákona, kde byl v hebrejštině tetragrammaton. Je však zajímavé, že pro opisovače Nového zákona bylo důležité přepsat některá jiná oslovení pro Boha, v hebrejské nebo aramejské podobě, do řecké podoby. Např. „abba“ (Abba), „Elwi“ (Eli), či klasické starozákonné spojení „Hospodin zástupů“, „kurios sabawq“ (Kyrios sabaoth) v Ř 9,29, Jk 5,4. Překladatelé EP i BK se drželi dostupných rukopisů a překládali Boží jméno v souladu s jeho původním uvedením a tehdejšími dobovými přístupy. Překlad nového světa spekuluje nad tetragrammatem na základě nepodložených úvah.

✓ **Když SJ řekne: Práví křesťané znají a používají jméno Jehova**

Jméno Jahve, Jehova, je Boží jméno, pod kterým se Bůh nechal poznat Mojžíšovi, ale není to jediné jméno, kterým je Bůh v Písmu nazýván a oslovován svým lidem. Je také nazýván jako Bůh Abrahámův, Izákův a Jákobův, El, Elohim, El Elyon, El Šadaj, Adonaj, Nejvyšší, Svätý aj. Ježíš nikdy neukazuje na Boha Otce jako na Jehovu, ale oslovuje ho „Otče!“ (Mt 6,9, 11,25, 26,39, Mk 14,36, L 10,21). Kdyby bylo jméno Jehova tak důležité, musel by ho Ježíš používat. Ale nenajdeme ho ani v apoš-

tolských spisech, kde je obsaženo vše podstatné pro křesťanskou misii. Kristovi následovníci jdou ve šlépějích svého Pána a také nazývají Boha Otcem, dokonce intimním způsobem „Abba, Otče!“ (Ř 8,15, Ga 4,6) V kontextu vykoupení dochází jméno „Otec“ svého nejpřnějšího významu. Už to není jen Stvořitel a Udržovatel všeho stvoření, ale v křesťanském smyslu Otec nového narození. Osobní jméno Boha se změnilo kvůli novému vztahu.

Podle řeckých rukopisů se tetragramaton v Novém zákoně nevyskytuje, přestože v Ex 3,15 je napsáno, že toto jméno JHVH je navěky a že jím si budou Boha připomínat všechna pokolení. Ve světle dobového pozadí si však musíme uvědomit, že ve starověkém světě jméno nebylo pouhým označením jako dnes. Jméno bylo chápáno jako ekvivalent k osobě, která ho nosila. Znáť její jméno znamenalo znáť její podstatu a bytí. V Písmu vidíme, že jméno a bytí Boha se vyskytuje ve formě paralelismu (Ž 18,50, 68,5, 86,12). Hebrejské jméno JHVH v sobě nese myšlenku, že „Bůh je absolutně svrchovaný a má kontrolu nade vším. ... V Exodu 3,15 střed pozornosti tedy není omezen na pouhé věčné Boží jméno, ale zabývá se - mnohem důležitějším - faktem, že lidé všech generací pochopí, kdo je Bůh ve své pravé podstatě a bytí.“ (11) Pro Izrael má toto jméno zvláštní souvislost s největší událostí jejich dějin - s Božím činem vysvobození z Egypta a následným smluvním vztahem, uzavřeným na Sinaji, kdy se Izrael stává pro Boha zvláštním vlastnickým lidem.

Podstatná není samotná výslovnost jména (není to přece nějaká magická formule), ale jádro naší víry v absolutně nejmocnějšího Boha, který se v průběhu dějin představuje ve spásných činech ve prospěch svého lidu. Ve Starém zákoně to byl exodus z Egypta, v Novém zákoně spása člověka dokonaná smrtí a vzkříšením Ježíše Krista:

♦ ... *není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni.* (Sk 4,12).

Nový zákon neustále vyvyšuje jméno Ježíš Kristus, ne Jehova - v Ježíšově jménu se máme scházet dohromady (Mt 18,20), jemu se podřizují démoni (Sk 16,18), v jeho jménu se zvěstuje pokání na odpuštění hříchů (L 24,47), v jeho jménu jsou vyslyšeny modlitby (J 14,14), v jeho jménu je poslán Duch svatý (J 14,26), vírou v jeho jméno se staly zázraky (Sk 3,16), jeho jméno máme zývat (1 K 1,2), je to jméno nad každé jméno, před nímž se musí sklonit každý na nebi, na zemi i pod zemí (Ef 1,21, Fp 2,9-11).

✓ ***Když SJ řekne: Jehova ve Starém zákoně a Ježíš Kristus v Novém zákoně jsou dvě odlišné osoby***

Zjevením Starého zákona byl Jahve, Jehova, zjevením Nového zákona Ježíš Kristus. Starý zákon směřuje k Bohu Jahve v poslušném přinášení obětí. Nový zákon zdůrazňuje osobní poznání Ježíše v srdci každého člověka. Starozákonní lid měl být svědky Jehovových svědky Ježíšovými (Sk 1,8). To není rozporné, protože bedlivým porovnáním určitých starozákonních pasáží a jejich novozákonních protějšků poznáme, že Jehova ve Starém zákoně je Ježíš v Novém zákoně:

jediný pravý Bůh

(Dt 6:4; Iz 45:5,21 vs. J 1:1,18; Žd 1:8)

titul „Já jsem“

(Ex 3:14 vs. J 8:58; 18:5,6,8)

ten, kterého probodli

(Za 12:10 vs. Zj 1:7)

připravená cesta pro Pána

(Iz 40:3 vs. Mk 1:2-4)

sláva Boží

(Iz 6:3; 42:8 vs. J 12:41)

Bůh dává život

(Ž 119 vs. J 5:21)

odpouští hříchy

(Ex 34:6-7; Neh 9:1-7 vs. Mk 2:1-12; Ko 2:13; 3:13)

Alfa a Omega

(Iz 41,4; 48:12)

24 ZÁPAS O DUŠI

vs. Zj 1:17-18; 2:8; 22:12-16)

Spasitel

(Iz 43:3,11; 63:8; Lk 2:11; Fp 3:20)

Král

(Ž 95:3; Iz 43:15 vs. Zj 17:14; 19:16)

Soudce

(Gn 18:25; Ž 50:4-5

vs. J 5:22; 2K 5:10)

Světlo

(Ž 27:1 vs. J 1:4,9; 8:12)

Skála

(Dt 32:3-4 vs. 1K 10:3-4)

Vykupitel

(Ž 130:7-8; Iz 48:17; 54:5

vs. Sk 20:28; Ef 1:7; Žd 9:12)

Spravedlnost

(Iz 45:24 vs. Ř 3:21-22)

Pastýř

(Ž 23:1 vs. J 10:11,16; Žd 13:20)

Stvořitel

(Gn 1:1, Ž 95:5-6 vs. Ko 1:15-18)

KREV

Pohled SJ: Krev pro ně reprezentuje život, je svatá, je výlučně určena k obětnímu účelu. Nelze ji bezrestně prolévat. Nesmí se v žádné podobě jíst. Striktně odmítají transfúzi krve nebo jejích derivátů, dokonce i autotransfúzi, a to i za cenu ztráty lidského života. Podle SJ to je vlastně určitá forma pozření krve, a to je nejen v rozporu s předpisy o zákazu jíst krev, ale zneuctívá se tím Kristova prolitá obětní krev za lidstvo. Pokud Svědek Jehovův ignoruje tento pohled, je to závažný důvod k jeho exkomunikaci z organizace.

✓ **Když SJ řekne: SJ dodržují vysoká měřítká ohledně postoje ke krvi, přísně se jí zdržují, i když je to nepohodlné**

Není podstatné, jaká měřítká předepíše vaše organizace, ale co o tom říká Bible. Z vaší historie je známo, že Společnost Strážná věž několikrát naprosto změnila učení v určitých medicínských otázkách. Začátkem 30. let zakázala očkování (The Golden Age 4.2. 1931), avšak o 20 let později ho povolila (SV 15.12. 1952), a po několika dalších letech dokonce komentuje jeho výhody

(Probuďte se! 22.8. 1965). Co ale ti věrní Svědkové Jehovovi a jejich děti, kteří se řídili tehdejším oficiálním názorem, odmítli očkování, a v důsledku toho utrpěli újmu na zdraví či dokonce zemřeli? Nebo v otázce transplantace lidských orgánů, která se považovala v roce 1967 za kanibalismus (SV 15.11. 1967), o 13 let později však již ne a byla pro SJ přípustná (SV 15.3. 1980), a za další 4 roky vyšel dokonce i nový příznivý pohled na transplantaci kostní dřevě (SV 15.5. 1984). Kolik upřímných Svědků Jehovových doplatilo na takové lehkovážné pokyny organizace? Od 40. let prosazuje Společnost Strážná věž svůj extrémní pohled na transfúzi krve. Kde je však záruka, že i v tomto případě časem nezmění své nekompromisní učení? Kolik bude ještě zmařeno lidských životů? Pán Bůh od nás vyžaduje věrnost až do smrti, ale jeho zásadám, ne lidským pravidlům.

✓ **Když SJ řekne: v Bibli jsou ale texty, které zakazují požívání krve, tudíž i transfúzi**

V Písmu se o krvi mluví dost často, ale je důležité správně prozkoumat, v jakém kontextu, s ohledem na dobu starozákonní i novozákonní. První zmínku čteme v Gen 9,4:

◆ *...maso oživené krví nesmíte jíst.*

Ale transfúze není ekvivalentní požívání, dokonce ani v intravenózní formě, protože krev neslouží tělu jako potrava, která prochází zažívacím systémem. Navíc se tento zákaz týká zvířecí, nikoli lidské krve. Další odkaz je v Lv 7, 26,27:

◆ *Kdokoli by jedl jakoukoli krev, bude vyobcován ze svého lidu.*

Podobně Lv 3,17:

◆ *Nebudete jíst žádný tuk ani žádnou krev.*

Proč SJ odmítají transfúzi, ale jedí tuk? V tomto textu jsou obě věci na stejné úrovni. Dokonce i ortodoxní Židé, kterým byl tento zákon původně dán a kteří dokonce speciálně odštěďují krev z masa a připravují tak své košer jídlo, přijímají transfúzi krve. Dostat transfúzi

a jíst krev jsou totiž dvě odlišné irelevantní věci. Pokud by SJ chtěli být tak doslovně přesní, správně by nemohli pojídat běžně zpracované maso, neboť obsahuje krev, a měli by tedy přinejmenším jíst košer stravu.

V Lv 17, 11-12 čteme, že Boží zákaz ohledně požívání krve byl dán kvůli náboženskému ceremonálnímu důvodu - krev oběti reprezentovala život, který byl zástupně předložen za hříchy lidu, a skrze ni mohl člověk znovu získat smíření s Bohem. Tuto zásadu si měl starozákonní lid hluboce vštěpovat a bytostně uvědomovat, a sloužila také jako součást určité Boží výchovy vzhledem k budoucím předpovězeným událostem. Jednou, až přijde zaslíbený Vykupitel, zaplatí právě svou drahocennou krví jako obětní Beránek za dokonalé smíření mezi Bohem a hříšnými lidmi. Tento zákaz byl dán také s ohledem na okolní pohanský svět, který neměl ke krvi žádnou úctu. Nejen že ji běžně jedli, aby tím získali nadpřirozenou sílu, ale dokonce tím oslavovali své falešné božstvo. Boží svatý lid měl být od takových odporných zvyků přísně oddělen.

Pohled na krev se však dále vyvíjel a v novozákonním kontextu dostal nový rozměr. Církev se rozrůstala už nejen o obrácené křesťany ze Židů, ale i z pohanů. Každá skupina měla své odlišné pozadí a náboženské kořeny, což způsobovalo střety uvnitř křesťanské církve. Ve Skutcích 15 čteme zprávu o jeruzalémském koncilu (asi rok 48 n.l.), kde se projednávalo, zda jsou křesťané z pohanů povinni přijmout ceremonální požadavky judaismu, předně šlo o otázku obřizky. Konečný výnos zněl, aby se zdržovali všeho, co bylo obětováno modlám - krve, nevykrváčeného masa a smilstva (Sk 15,28.29, 21,25). Tento pokyn měl ulehčit zatíženému svědomí křesťanů ze Židů. V dalších dopisech apoštola Pavla však vidíme posun v pohledu na židovské nároky. V 1 K 8,8-9 (asi rok 53-54 n.l.) píše:

♦ *Pokrm nás Bohu nepřiblíží, nejíme-li obětované maso, nic neztrácíme, jíme-li, nic nezískáme. Dejte si pozor, aby se tato vaše svoboda nestala kamenem úrazu pro slabé.*

Už to není zákaz, jediný podstatný aspekt v rozhodování pro a proti je ohled na slabší svědomí bratra. Přestože tento pokyn - nejíst maso obětované modlám - byl předtím výslovně zahrnut ve výnosu koncilu, nyní časem pozbývá významu. V dopise Galatským (asi rok 52 n.l.) je Pavel ještě více proti lpění na starozákonních ceremonálních předpisech. Jasně prohlašuje, že

♦ *... Kdybychom mohli dosáhnout spravedlnosti skrze zákon, byla by Kristova smrt zbytečná (Ga 2,21)*

nebo:

♦ *... všichni, kteří chcete dojít ospravedlnění na základě zákona, pozbyli jste milosti (Ga 5,4)*

O pár let později pak píše do Kolos:

♦ *Nikdo nemá právo odsuzovat vás za to, co jíte nebo pijete ... To všechno je jen stín budoucích věcí, ale skutečnost je Kristus. (Ko 2,16-17)*

Křesťan není vázán ceremoniálními požadavky Starého zákona (jako je i nejíst krev), protože Ježíš Kristus tyto požadavky jednou provždy naplnil a předčil ve své oběti. Naše úcta k jeho prolité krvi se neprojevuje striktním dodržováním starozákonních pravidel, ale projevuje se v osobní víře v Něho (Ř 10,9). Na tom závisí naše spasení, jak to ostatně vyznávali i bratři na jeruzalémském koncilu. Přestože vydali takový doporučující výnos v zájmu pokojného společenství mezi křesťany ze Židů a z pohanů, uznávali, že spasení je možné stejně jenom a pouze milostí Pána Ježíše, i kdyby krev jedli (Sk 15,9-11).

- Jana Bartošová, dipl. práce -

**Zkoumáte Písma a myslíte si,
že v nich máte věčný život;
a Písma svědčí o mně.
(Jan 5:39)**

V ČEM „SVĚDKOVÉ JEHOVOVI“ TRAGICKY BLOUDÍ

1. Křesťané mají být svědky JEŽÍŠOVÝMI, a ne Jehovovými!

Jsou pro to docela jednoznačně novozákonní důkazy. Ve Skutcích sv. apoštolů praví Pán Ježíš svým učedníkům:

- ◆ *Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete MĚ svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země. (Sk 1,8)*

Pán Ježíš zastavil Saula na cestě do Damašku a po třech dnech k němu poslal Ananiáše s tímto pověřením:

- ◆ *Jdi, neboť on je mým nástrojem, který jsem si zvolil, aby nesl MĚ jméno národům i králům i synům izraelským. (Sk 9, 15)*

Poslání ap. Pavla bylo naprosto jednoznačné: nést jméno JEŽÍŠ národům. Stejně poslání má v tomto světě i Duch svatý, o kterém Pán Ježíš praví:

- ◆ *Až přijde Přimlůvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o MNĚ vydá svědectví. (J 15,26)*
- ◆ *On MNĚ oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. (J 16,14)*

Svědkové Jehovovi jsou ve zjevném rozporu s těmito Ježíšovými rozkazy a prohlášeními.

2. Spasení je jen ve jménu JEŽÍŠ a ne ve jménu Jehova!

Apoštol Petr statečně vyznal před izraelským soudem:

- ◆ *Ježíš je ten kámen, který jste vy stavitelé odmítli, ale on se stal kamenem úhelným. V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni. (Sk 4,11-12)*

Ap. Petr prohlásil v domě Kornéliově o Ježíši tato slova:

- ◆ *Jemu všichni proroci vydávají svědectví, že pro jeho jméno budou odpuštěny hříchy každému, kdo v něho věří. (Sk 10,43)*

Apoštol Pavel píše křesťanům vzývající jméno JEŽÍŠ, a ne jméno Jehova:

- ◆ *Církví Boží v Korintu, posvěceným v Kristu Ježíši, povoláním svatým, spolu se všemi, kteří vzývají jméno našeho Pána Ježíše Krista, ať jsou shromážděni kdekoliv. (1. Kor 1,2)*

Sborům v Efezu a v Pergamu poslal Pán Ježíš toto poselství:

- ◆ *Máš vytrvalost a trpěl jsi pro MĚ jméno. (Zj 2,3)*
- ◆ *Avšak pevně se držíš MÉHO jména a nezapřel jsi víru ve mne. (Zj 2,13)*

3. JEŽÍŠ je BOHEM, stejně BOŽSKÉ podstaty jako Otec.

Není „první stvořený anděl“, jak učí Svědkové Jehovovi. Pán Bůh Otec říká o svém Synu Ježíši Kristu:

- ◆ *Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil! (Žd 1,5)*

SJ nechápu rozdíl mezi „stvořením“ a „zplazením“. Co je stvořeno, je stvořeno z ničeho, mocí Božího slova. Co je zplazeno, je zplazeno z podstaty zploditele. Zplazená bytost má stejnou podstatu - přirozenost - jako zploditel. Když zvíře zplodí novou bytost, je tato bytost svojí přirozeností zvířetem. Když člověk zplodí novou bytost, je tato bytost svojí přirozeností opět člověkem. Když Bůh „zplodil“ novou bytost, je tato bytost svojí přirozeností - podstatou - opět Bohem. Proto autor epištoly k Židům zdůrazňuje, že je podstatný rozdíl mezi anděly a Synem Božím. O andělech je řečeno:

- ◆ *Jeho andělé jsou vanutí větru, a jeho služebníci plápolající oheň. O Synovi je však: Tvůj trůn, Bože, je na věky věků... proto pomazal tě, Bože, Bůh tvůj olejem radosti... (Žd 1,8-9)*

V tomto textu je velmi důležité, že zde Pán Bůh nazývá dvakrát svého Syna Bohem. Ježíš je „zplazen“ nebeským Otcem, proto je svou BOŽSKOU podstatou roven Otcovi. Pán Ježíš prohlašuje:

- ◆ *Kdo vidí mne, vidí Otce. Nevěříš, že já jsem v Otcovi a Otec je ve mně? Věřte mi, že já jsem v Otcovi a Otec je ve mně! (J 14,9-11)*
- ◆ *Já a Otec jsme jedno. (J 10,30)*

Ježíš jako Syn je však Otci podřízen. Otec je vyšší svou otcovskou autoritou (Jan 14,28). **BOŽSTVÍM** - **BOŽSKOU** podstatou jsou si však rovni.

- ♦ *V něm je přece vtělena všechna plnost božství. (Ko 2,9)*

4. PÁNU JEŽÍŠI patří stejná BOŽSKÁ čest jako Otci!

Ježíš prohlašuje:

- ♦ *Aby všichni ctili Syna, jako ctí Otce. Kdo nemá v úctě Syna, nemá v úctě ani Otce, který ho poslal. (J 5,23)*

Kdyby Ježíš nebyl Bohem, ale andělem, pak by jeho požadavek, aby ho lidé ctili stejně jako Otce, byl stejným hříchem, jakého se dopustil satan. Iz 14,14-15

Apoštol Pavel veden Duchem svatým napsal o Ježíši Kristu:

- ♦ *Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí... Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno - na nebi, na zemi i pod zemí - k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus je Pán. (F 2,6-11)*

Svědkové Jehovovi nesklánějí svá kolena před jménem Ježíšovým, vědomě se tedy protíví tomuto Božimu rozhodnutí. Ve Zjevení Jana je svědectví o tom, že se před Ježíšem - Beránkem i Otcem nebeským sklánějí i nebeské bytosti:

- ♦ *A všechno stvoření na nebi, na zemi, pod zemí i v moři, všechno, co v nich jest, slyšel jsem volat: Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků! A ty čtyři bytosti řekly Amen, starci padli na kolena a klaněli se. (Zj 5,13-14)*

Kdyby Ježíš byl „stvořením“, bylo by jeho uctívání v nebi i na zemi modlářstvím - hříchem proti prvnímu přikázání.

5. Svědkové Jehovovi degradují STVOŘITELE JEŽÍŠE na stvoření.

Tím se dopouštějí těžkého hříchu:

- ♦ *Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně, a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život... (J 1, 1-4)*

- ♦ *A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn. (J 1,14)*

- ♦ *Neboť v Něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, svět viditelný i neviditelný; jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti, a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. (Ko 1,16)*

6. DUCH SVATÝ je BOŽSKOU OSOBOU, která cítí, myslí a rozhoduje se.

Není „neosobní silou“, jak učí Svědkové Jehovovi.

- ♦ *A nezarmucujte svatého Ducha Božího, jehož pečeť nesete na den vykoupení. (Ef 4,30)*

Cožpak je možno zarmucovat neosobní sílu?

- ♦ *To všechno působí jeden a týž Duch, který uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce. (1 Kor 12,11)*

Duch svatý má tedy vlastní vůli, protože uděluje dary, jak sám chce.

- ♦ *Ale sám Duch se za nás přimlouvá nevslovitelným lkáním. (Ř 8,26)*
- ♦ *Dávejte pozor na sebe i na celé stádo, ve kterém vás Duch svatý ustanovil za strážce, abyste byli pastýři Boží církve, kterou si Bůh získal krví vlastního Syna. (Sk 20,28)*
- ♦ *Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám za sebe, ale bude mluvit, co uslyší. (J 16,13)*

Podle těchto textů má Duch svatý všechny vlastnosti, které jsou charakteristické pro každou osobu: cítí, myslí, poslouchá, mluví, rozhoduje se, ustanovuje jiné osoby. Říkat o Duchu svatém, že je „neosobní silou“, to je hrubá urážka Ducha svatého, tedy hřích!

7. Ve chvíli tělesné smrti UMÍRÁ JEN TĚLO člověka a ne celý člověk.

Svědkové Jehovovi ale učí, že ve chvíli tělesné smrti umírá celý člověk, tedy i jeho duše. Pán Ježíš Kristus praví:

◆ *A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou. (Mt 10,28)*

Každý vrah může zabít tělo člověka, ale jeho duši zabít nemůže. Ježíš zde zcela jasně prohlašuje, že duše neumírá ve chvíli smrti těla. Jsou snad SJ moudřejší než Ježíš?

◆ *Ap. Pavel píše Korintským: Víme přece, že bude-li stan našeho pozemského života stržen, čeká nás přibytěk od Boha, věčný dům v nebesích... nechceme, aby z nás bylo svlečeno naše pozemské tělo... pokud jsme doma v tomto těle, nejsme doma u Pána... Chceme raději odejít z těla a být už doma u Pána. (2 Kor 5,1-8)*

◆ *Mám-li žít v tomto těle, získám tím možnost další práce. Nevím tedy, co bych vyvolil, táhne mne to na obě strany: Toužím odejít a být s Kristem, což je jistě mnohem lepší; ale zůstat v tomto těle je zase potřebnější pro vás. (F 1,22-23)*

Ap. Pavel ví se stoprocentní jistotou, že ve chvíli tělesné smrti bude on - Pavel, jeho vnitřní bytost - svlečen z pozemského těla a odejde ke Kristu. Mezi tím, co píše ap. Pavel, a tím, co učí Svědkové Jehovovi, je zásadní rozdíl. Kdyby celá bytost člověka ležela v hrobě, pak by se ap. Pavel tragicky mýlil a napsal ve svých dopisech lživé učení. My však víme, že ap. Pavel napsal pravdu, nepravdivé učení šíří Svědkové Jehovovi.

8. PÁN JEŽÍŠ nás zcela vážně varuje před peklem jako místem utrpení:

◆ *Jestliže tě svádí tvé pravé oko, vyrví je a odhod' pryč, neboť je pro tebe lépe, aby zahynul jeden z tvých údů, než aby celé tvé tělo bylo uvrženo do pekla. A jestliže tě svádí tvá pravá ruka, utni ji a odhod' pryč, neboť je pro tebe lépe, aby zahynul jeden z tvých údů, než aby se celé tvé tělo dostalo do pekla. (Mt 5,29-30)*

◆ *Lépe je pro tebe, vejdeš-li do života zmrzačený nebo chromý, než abys byl s oběma rukama či nohama uvržen do věčného ohně... než abys byl s oběma očima uvržen do ohnivého pekla. (Mt 18,8-9)*

◆ *... než abys šel s oběma rukama do pekla, do ohně neuhasitelného... než abys byl s oběma očima uvržen do pekla, kde jejich červ neumírá a oheň nehasne. (Mk 9,43-48)*

◆ *A když v pekle pozdvihl v mukách oči, uviděl v dáli Abrahama a u něho Lazara. Tu zvolal: Otče Abrahamo, smiluj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň špičku prstu ve vodě a svaží mé rty, neboť se trápím v tomto plameni. (Lk 16,23-24)*

◆ *Jejich svědce ďábel byl uvržen do jezera, kde hoří síra a kde je již dravá šelma i falešný prorok. A budou trýznění dnem i nocí na věky věků. To je druhá smrt: hořící jezero. A kdo nebyl zapsán v knize života, byl uvržen do hořícího jezera. (Zj 20,10,14,15)*

Kdyby hrob byl peklem, jak učí SJ, a definitivním zánikem bez utrpení, pak by byl Ježíš lhářem a jeho varování naprostým nesmyslem. Ježíš však mluví pravdu! Nepravdivé učení šíří Svědkové Jehovovi.

Připravil: St. Kaczmarczyk

Vydal: Evang. sbor ČCE v Č. Těšíně

PŮSOBENÍ DÉMONŮ DNES

Toto je otázka, která by si zasloužila delší a podrobnější odpověď, ale vzhledem k nedostatku prostoru se k ní vyjádřím jen stručně. Postoj křesťanů k problematice démonů je dnes různý a je možno pozorovat dva extrémy. Na jedné straně tu jsou lidé, kteří úplně popírají působení démonů a velmi často též zpochybňují biblické pasáže, které popisují jejich existenci a působení v době Ježíše Krista a jeho apoštolů. Je to jen další projev liberalismu při

výkladu Bible, který se čím dál tím častěji projevuje i v mnohých protestantských církvích na Slovensku.

Na druhé straně tu je druhý extrém, který se dá pozorovat v části letničních a charismatických církví a také mnohdy ve společenství, která se hlásí k principům *Hnutí víry*, označovaného také jako princip *pozitivního vyznání*. Autoři, jako např. Peter C. Wagner, jehož kniha „Teritoriální duchové“ je velmi známá i na Slovensku, popisují zkušenosti, které jsou značně odlišné od těch, které popisují v životě Ježíše na této zemi evangelisté, a také od zkušeností apoštolů, které zaznamenává Lukáš v knize Skutků. Na základě těchto zkušeností potom Wagner a mnozí jiní podobně smýšlející autoři vyvozují doktrinní závěry a principy, podle nichž by se měl křesťan v různých situacích chovat. Problém spočívá v tom, že značná část jejich závěrů a tvrzení se nedá nijak demonstrovat ani biblicky doložit, a proto jediným základem, na němž tyto autoři staví, je jejich vlastní zkušenost.

Takto se ale lidská zkušenost dostává na vyšší úroveň, než je dokonalé Boží Slovo. Nejsmutnější je, že autoři tyto své zkušenosti vyhláší za autoritativní pro celou církev a kladou je na tutéž úroveň závaznosti a platnosti pro církev, jako má Bible, která je ale jediným a všeobecně platným, úplným autoritativním Božím zjevením pro celou církev. Proto tyto lidské pokusy musíme jako křesťané, kteří za jedinou autoritu považují jen a jen Bibli, zásadně odmítnout. Boží autorizované sdělení pro církev bylo dokončeno dopsáním poslední knihy Nového zákona, tedy knihy Zjevení Janovy, pravděpodobně v roce 95 po Kristu.

Za největší problém považují jejich tvrzení, že křesťan může být posedlý démonem. Takové tvrzení Bible úplně odmítá. Dokládají to pasáže jako např. :

♦ *Vy však jste z Boha, děti, a zvítězili jste nad falešnými proroky, protože ten, který je ve vás, je větší než ten, který je ve světě. (1. Janova 4:4)*

Zde apoštol jasně dokazuje, že Kristus přebývajíc v každém znovuzrozeném křesťanovi je příliš veliký na to, aby v tomtěž člověku zůstalo ještě místo pro démona. Tento verš z Janovy epištoly tak zjevně staví do kontrastu místo přebývání Krista (*kteřý je ve vás*) a místo přebývání satana a s ním i jeho armády padlých andělů (*kteřý je ve světě*). Jednoznačně je tento prostor pro přebývání v křesťanovi jako Božím dítěti přiřazen jen jediné bytosti - Ježíši Kristu. S tímto textem zjevně souvisí i Ježíšův výrok z Matoušova evangelia, kde se dozvídáme, že samotné vyhnání démona z člověka, aniž by se do uvolněného prostoru nastěhoval nový Pán, vždy způsobí to, že následně události v životě člověka jsou pak horší než prvotní, protože vyhnatý démon s sebou přivede sedm horších duchů, než je sám (Matouš 12:43-45). Jediným trvalým řešením proto je, že se do domu nastěhuje nový majitel, který přemůže toho předcházejícího, protože je silnější, je schopen ho spoutat, a tak získat celý dům do svého vlastnictví (Marek 3:27).

K tomuto problému patří ještě několik Pavlových výroků, kde napřed říká v 1. Korintským 3:16: *„Vy však jste z Boha, děti, a zvítězili jste nad falešnými proroky, protože ten, který je ve vás, je větší než ten, který je ve světě.“* Z tohoto verše je jasné, že každý křesťan je Božím chrámem, v němž přebývá Duch Boží, kterého do nás Bůh vložil jako závdavek našeho spasení. V tomtěž listě o několika kapitol dále prohlašuje Pavel důležitou věc o vztahu křesťana a démonů, když v 1. Korintským 10:21 píše:

♦ *Nemůžete pít kalich Páně i kalich démonů. Nemůžete mít účast na stolu Páně i na stolu démonů.*

Zřetelně se tedy podle Pavla společenství s Bohem a společenství s demony vzájemně vylučují. Buď jedno, anebo druhé - ale nikdy ne obojí naráz. A jak jinak můžeme označit posedlost demony u nespasného člověka, než jako

30 ZÁPAS O DUŠI

společenství s padlými anděly v té nejtěsnější a nejbližší formě? Vždyť právě takový člověk má ke zlým duchům tak blízko, jak je to jen možné, a je v neustálém kontaktu s nimi, protože přebývají přímo v něm! Je smutné, že lidé, kteří zastávají takovéto učení, staví křesťany do pozice lidí na nějakém rozhraní, kteří se jednou potkají s demony a pak zase s živým Bohem. Na podobné téma Pavel píše i ve svém druhém listu Korintským:

♦ *Nedejte se zapřáhnout do cizího jha spolu s nevěřícími! Co má společného spravedlnost s nepravostí? A jaké spolužití světla s temnotou? Jaký souzvuk Krista s Belialém? Jaký podíl věřícího s nevěřícím?* (2. Korintským 6:14-15)

Přitom jeho otázka už sama v sobě nese odpověď: Neexistuje **žádné** spolužití mezi světlem a tmou - mezi živým Bohem a demony - protože tyto dvě skupiny se vzájemně vylučují. Jako poslední argument bych ještě uvedl skutečnost, že nikde v Bibli není žádná zmínka o spaseném křesťanovi, který by byl posedlý, ani o tom, jak by se měla taková situace řešit.

Vraťme se však k naší původní otázce, jak se projevuje působení démonů dnes. Stručná odpověď by klidně mohla znít, že se projevuje stejně jako v dobách rané církve. Ze všech případů uvedených v Bibli vyberu jen některé:

- ✓ *nesmírně agresivní aktivita směřující ke zničení vlastního těla* (Marek 5:5)
- ✓ *agresivní křik nemající racionální vysvětlení* (Marek 5:5)
- ✓ *tendence oddělit se od společnosti a zdržovat se na osamělých místech* (Marek 5:3, Lukáš 8:29)
- ✓ *obscénnost a nahota* (Lukáš 8:27)
- ✓ *přítomnost fyzické síly za hranicemi možností lidského organismu* (Marek 5:4)
- ✓ *reakce úzkosti a strachu z trápení společně se strachem z pouhé přítomnosti křesťanů, natož z kázání evangelia, která ale (a toto je třeba zdůraznit, aby nedošlo k záměně*

s usvědčením z hřichu) vyústí do důrazného odmítnutí (Marek 5:7)

- ✓ *komunikace, která naznačuje, že skrze dotyčného mluví démon* (Marek 5:9)
- ✓ *věštecké schopnosti* (Skutky 16:16)
- ✓ *neschopnost mluvit, která nemá žádnou známou přirozenou příčinu* (Matouš 9:32)
- ✓ *padání do ohně a vody s cílem přivodit si záhubu* (Matouš 17:15) aj.

Bible jasně říká, že v člověku může být i více zlých duchů než jeden (Marek 16:9). Při podezření z posedlosti demony je třeba si uvědomit dvě podstatné věci. Máme v Bibli případ, který popisuje podobné projevy působení démona? A pokud došlo k pokusu o vyhnání démona, je možno na člověku pozorovat plné obnovení zdravého rozumu tak, jak to Bible vždy popisuje? Např. v Lukášovi 8:35:

♦ *Lidé se šli podívat, co se stalo; přišli k Ježíšovi a našli toho člověka, z něhož vyšli démoni, jak sedí u Ježíšových nohou oblečen a chová se rozumně. A zděsili se.*

Žel, podle mých pozorování mnohých takových vyhnání démona na Slovensku - ať už podle osobních zkušeností, nebo z vyprávění - to jen málokdy vedlo k úplnému obnovení zdravého rozumu, což může ukazovat buď na nesprávné rozpoznání ducha a případnou záměnu s chorobou, anebo prostě na neúspěch při jeho vyhnání. Vzhledem k tomu, že žijeme v Evropě, často máme sklon tuto záležitost považovat za okrajovou, což však ale nic nemění na její realitě.

Je nepochybné, že například v Africe je množství posedlosti nesrovnatelně vyšší než v našem západním světě, a často by stačila možná jen krátká návštěva nějaké země třetího světa k tomu, aby i ten největší skeptik změnil svůj postoj a pochopil, že duchovní svět a démoni v něm jsou dnes právě tak reální a mocně působící, jako byli v době Ježíše Krista a rané církve.

- Ján Šichula -

POKÉMONI

*Jen další mánie,
nebo jde o něco víc?*

POKÉMON je kreslený seriál a také hra, která vznikla v Japonsku. Hra je určená dětem ve věku od pěti do dvanácti let. Cílem hry je dítěti umožnit, aby se stalo „Pánem svého vesmíru“, přičemž prostředkem k dosažení tohoto cíle jsou vzájemné souboje různých netvorů - Pokémonů. Pokémoni jsou představováni jako „duchovní bytosti“ a jejich magické duševní schopnosti jsou využívány jejich pány k tomu, aby u druhých vyvolávaly bolesti hlavy, strach, umožňovaly čtení myšlenek druhých lidí a mnohé další věci. K posílení svého vlastního netvora či oslabení netvora protivníkovou používají jejich páni tzv. kartičky energie. Duševní energie umožňuje hráči zbavit se nemoci, bolesti a zmatku, který vyvolal Pokémon. Hra vyvolává dojem, že mezi přirozeným a nadpřirozeným neexistují žádné hranice.

Máte-li byť i velmi základní znalosti východní mystiky, náboženství New Age a okultních praktik, odhalíte velmi nápadnou podobnost mezi těmito směry a Pokémony:

- ✓ *Důraz na zemi, vzduch, oheň a vodu jako zdroje moci. Kartičky energie Pokémonů zahrnují všechny tyto prvky.*
- ✓ *K základním kamenům těchto věrouk patří také převtělování. Netvoři Pokémoni umírají svému starému já, aby z nich vznikl nový, mocnější Pokémon.*
- ✓ *Hráč si může vyvolávat duchovní vůdce. Ti mu zjevují, co vidí, bojují s jinými duchy, střeží svého majitele, plní úkoly, které od něj dostanou atd.*
- ✓ *Jako prostředek ke vstupu do sféry vyššího „duchovního“ vědomí je používáno opakované recitování jednoho slova. Ve hře Pokémon může každý netvor pouze neustále dokola opakovat své jméno.*
- ✓ *Ve zmíněných systémech se vysky-*

tuje „Duch pokoje,“ který se většinou jmenuje Pikaču (nebo nějak podobně). Hrdina seriálu má pro svou ochranu k dispozici bojovné zvířátko, které se rovněž jmenuje Pikaču.

- ✓ *Setkáváme se zde s velmi vychytrale skrytým podvodem, který je často velmi blízký biblické pravdě, např. Pán Vesmíru, Duch Pokoje - jedná se o démonickou nadpřirozenou sílu, která stojí proti nadpřirozené moci Božího Ducha.*
- ✓ *Principy Síly či Energie lze běžně najít v teologii New Age, stejně jako v popisu pravidel hry přibalených ke každé sadě hracích karet.*

Výňatek z článku „Informace o hře Pokémon“ sestavila 13. října 2000 Margie Jankielsohn

OKULTISMUS MEZI DĚTMI

Poslední dobou si uvědomuji, že je na čase, abychom varovali před rostoucím vlivem okultismu mezi dětmi. Ani ve snu mě nenapadlo, do čeho se pouštím. Touto cestou děkuji všem, kdo jste se na mne obrátili s otázkou Pokémonů. Strávila jsem hodně času na modlitbách a sbíráním faktů.

Slovo Pokémon je zkratkou dvou anglických slov „Pocket Monster“, což znamená nestvůra do kapsy. Jde o interaktivní skupinovou hru. Slovo interaktivní znamená „umožňující vzájemnou komunikaci“, tj. přímý vstup do činnosti stroje nebo programu. Nejde o sledování nějakého příběhu a následně hraní si na smělého hrdinu tak, jak jsme kdysi my byli formováni pohádkami či mayovkami. Nejde o novodobého hrdinu. Jde o aktivní bojovou hru, která nemá jiný cíl, než naše děti aktivně vtáhnout do virtuální, neskutečné, nepravdivé, vylhané reality, podle přesně stanovených pravidel a filozofie, kterým se děti musejí podřídit. Hra je založena na sbírání a bojování s nastřádanými Pokémony. Kdo jsou Pokémoni? Na první pohled vypadají jako animované příšerky a zvířátka. Ale nejsou to obrázky pouhých zvířátek, jak si naivně myslí

většina rodičů. Pokémoni ve hře vystupují jako inteligentní bytosti. Mají možnost používat svou duševní sílu, umějí ji ovládat a silou svých duševních schopností bojují. Mají také jakési srdce. Pokémonské příšerky se nápadně podobají ztvárnění démonických bytostí na obrazech Hieronyma Bosche. Existuje 151 druhů Pokémonů a dají se klonovat. My se můžeme usmát. Ale i toto má ve hře přesně stanovený cíl. Každý druh má svou určitou sílu, rozvinutou inteligenci a schopnost náležející určitému živlu: země, oheň, voda, vzduch. Dorozumívají se mezi sebou pouze slabikami. Děti je mohou chytat, ztrácet, ale také se s nimi domlouvat nebo je rozmazlovat. Vy, co děti nemáte, asi teď kroutíte hlavou. Ale vy, co děti máte, už dobře víte, že se vám Pokémoni cpou do rodiny. Má celá hra nějaké duchovní pozadí? Ano, má. Vznikla v Japonsku a na filmech o Pokémonech se podílejí i Američané. Pokémoni jsou plně výsledkem mystických vlivů. Do hry je zakomponován buddhismus, mysticismus, hinduismus, meditační rituály, egyptská Kniha mrtvých, kniha Tao, Gíta, první Ching a Tibetská kniha mrtvých. Všechny tyto filozofie Pokémony ovlivňují.

Jak se tato hra dostala do Čech? Podle časopisu Žena a život z 19. února 2001 videokazety přišly na český trh v září 2000, tedy před pouhými šesti měsíci. V říjnu 2000 už firmy importovaly do Čech hry Gameboy, žvýkačky, samolepky, karty a rozjely obrovskou reklamní kampaň. Většina dospělých vůbec neví, o co jde, ale svým dětem novou zábavu dopřávají a financují. V listopadu 2000 už byl mezi dětmi zájem o Pokémony obrovský. Vítězí sledování televizního seriálu a sbírání karet. V prvním prosincovém týdnu se konal první oficiální turnaj Pokémonů, kterého se účastnily desítky soutěžících i diváků, většinou kluků ve věku od 8 do 18 let, tedy širokého věkového rozpětí. 24. prosince desetitisíce našich dětí rozbílily Pokémony ve všech možných

podobách. Epidemie nabrala dech a dosáhla závratných rozměrů. Při televizní stávce děti od prvňáčků až po zralé školáky psaly rozhorlené dopisy řediteli televize. Téma? Nova nám zkažila Vánoce, neviděli jsme Pokémony.

Leden 2001. Školní prospěch mnoha dětí se prudce zhoršuje. Děti se soustřeďují na Pokémony nejen více než na učení, ale i více než na jídlo. Dokonce ani psychiatři, ani psychologové nechápou, co se stalo. V Turecku se pod vlivem Pokémonů dvě děti vrhají z okna a turecká vláda televizní seriál zakazuje. Naše sdělovací prostředky připomínají, že Pokémoni jsou zakázáni ve své vlastní kolébce v Japonsku, protože japonské děti dostávaly při sledování jednoho televizního dílu epileptické záchvaty. Přes všechny tyto varovné signály má u nás 1. března premiéru film o Pokémonech. Jeden z bývalých nejlepších dětských časopisů vypisuje soutěž o vstupenku na tento film. V Brně běží film Pokémon od 3. března v největším kině Scala a má být promítán po celý měsíc. Moravské kulturní a informační centrum v Brně nabízí dvěma stům dětí, které přinesou na promítání filmu vlastnoručně vyrobenou postavku Pokémona volný vstup do kina a možnost vyhrát v soutěži o postavu nejlepšího Pokémona nějakou cenu. Všechny děti, které se zúčastnily promítání filmu 3. března byly odměněny sladkou odměnou. Faktem je, že dokud člověk nevidí film na velkém plátně, může mít stále dojem, že nejde o nic jiného, než o jakési sběratelství a přihlouplý dětský televizní seriál. Ono sbírání je pěkný byznys. Ve zmíněném časopise Žena a život se jeden mladík pochlubil, že sbírá Pokémony jeden měsíc. Má jich tisícovku. Dal za ně čtyři tisíce, ale dnes mají hodnotu nejméně 20 tisíc. Výdělek je to slušný. Avšak dospělí dál věří, že jde jen o nevinný dětský vrtoch.

Teprve, když jsem zhlédla film na velkém plátně, pochopila jsem, že sbírání je pouze motivační prostředek

k skutečnění daleko vážnějšího záměru. Moji milí, Pokémony finančně podporuje konglomerace, která umí podněcovat skutečné záchvaty davového i osobního šílenství. Vaším dětem vnučuje klamnou vizi, že se mohou stát mistrem Pokémonů, vábivý slib, že skrz trénink svůj i Pokémonů získají nadpřirozenou moc, nový životní cíl shromažďovat Pokémony a naléhavý příkaz: Pochyťte je všechny!

Na film Pokémon jsem šla se sestrou, se kterou se modlím. Těsně před zhlédnutím filmu jsme strávily dva dny na modlitbách v ústraní mimo Brno a věřím, že jsme byly obě duchovně oddělené a vyzbrojené. Promítání začalo masivní reklamou na Mirindu a Pokémony. A hned potom následoval první krátký film o Pokémonech, který byl absolutně bez děje. Šlo především o rychlé střídání motivů, pohybu, barevných obrazců a zmíněných příserek, které se bleskově proměňovaly v kuličky a zase zpět. Občas jsme v některém imaginárním obrazci zahlédly symboly východních kultur, ale střídání bylo tak rychlé, že se nic nedalo pořádně zapamatovat. To vše se dělo za pravidelného opakování slabik, kterými se Pokémoni vyjadřují, určitých sloganů, které děti už zřejmě znaly, a hlučné hudby. Fungovalo to jako mantry, i když nejen jako mantry slabikové, ale i vizuální a barevné. Pokémonské příšerky se na plátně objevovaly, ale divák se nebyl schopen zorientovat, o co jde. Stále jsme se tiše modlily, aby nám Duch svatý zjevoval pravdu. Rytmus, ve kterém se obrázky na plátně střídaly, byl velice nepřijemný. Shodly jsme se, že je to útok na naše podvědomí. Ale slovy se to dá těžko vyjádřit. Čeština nemá pro něco podobného dostatek výrazů. Diváci - děti - měly být zřejmě hypnoticky připraveny na hlavní děj. Po skončení tohoto filmu běžel druhý film, který byl velmi podobný, ale ten už vyslal informaci, že další film bude o Mewtu. Já ani moje sestra jsme stále ničemu nerozuměly. Teprve třetí díl měl jakýsi

velmi chabý děj, ve kterém naklonovaný mocný a nejsilnější Pokémon Mewtu bojoval s dětmi, které měly slabší Pokémony. Boj trval víc než hodinu. Všecko v tom filmu bylo naprosto nepřirozené a vůbec neodpovídalo reálnému životu. Filmové děti na plátně byly trenéry Pokémonů. Pokémoni za ně bojovali. Filmové děti to jen sledovaly a dávaly rozkazy. Hodinu a půl se do mysli živých dětí v sále všemi přirozenými, ale i nadprahovými a podprahovými vjemy tlačila agrese, agrese a zase agrese. Teprve úplně na konci poražený Pokémon prohlásil ono neblaze známé: Neubudeme hledat, co nás rozděluje, ale co nás spojuje. A vítězný Pokémon promluvil něco o důležitosti srdce. Nicméně filmů o Pokémonech je spousta a ve všech se jen bojuje. Když jsme se dvou asi desetiletých milých kluků, kteří seděli před námi, zeptali, jestli věděli, o co šlo, odpověděli nám: O boj. Víc vysvětlit neuměli.

Zdá se, že někdo chce připravit generaci dnešních dětí na kulturu, ve které hra, soutěž a boj už nebudou považovány za osobní sportovní výkon, nýbrž to bude osobní styl založený na spolupráci s nadpřirozenými duchovními bytostmi.

Co je na filmu nebezpečné? Celý film pracuje nejenom s vědomím diváka, ale i s jeho podvědomím. Přitom už ten samý večer jsem vůbec nebyla schopna si vzpomenout, o čem byl první a druhý film. Moje přítelkyně na tom byla úplně stejně. Celý film měl jen jediný cíl: Otevřít podvědomí. Hlukem, barevností a opakováním rytmem, zbourat určité systémy podvědomí dětí. Zajímavé bylo, že celý třetí film měl být strašidelný, ale děti se nebály. Atmosféra v kině byla úplně jiná, než na běžných dětských filmech. Děti byly naprosto ticho. Jen jedno malé dítě zaplakalo hned na začátku, ale někdo ho rychle utišil. To, co známe z dětských představení, že děti povídají, vrčí se, šustí bonbóny, smějí se, bojí, nic z toho tu nebylo. Přesně tak reagovaly vymyš-

lené postavy ve filmu. Ať bylo nebezpečí sebevětší, dětské filmové postavičky se nebály, vždycky vítězily, samozřejmě za pomoci Pokémonů a také se nesmály. Prostě se city nedávaly najevo. Naše české děti takové nejsou, ale při promítání takové byly. Ptaly jsme se uvaděčky, co si o filmu myslí. Řekla, že ho neviděla, protože po deseti minutách musela odejít, jak se jí udělalo špatně. Nicméně podle ní jsou děti potom jako posedlé. Je zajímavé, že novináři mluví o hypnóze a droze, uvaděčka o posedlosti a nikdo z nás nechce připustit, že by Pokémoni mohli být zobrazením démonů, kteří chtějí obsazovat místo lidí.

Stejně nebezpečné je barevné podání filmu. Pod vlivem těchto nepřirozených barev se barvy v přírodě pak zdají fádni. Přirozené zážitky všedního života jsou pak nudné. Vůbec bych se nedivila, kdyby děti, které podlely Pokémonům, začaly zakrátko brát drogy. Opravdu bych si přála, aby se našel dětský neurolog, který by snímal dětem EEG před filmem, při filmu a po něm. Stejně tak by mě velice zajímalo, jak je nahrán zvuk. Co je nahráno pod prahem normálního slyšení, co ve zpětném záznamu. Zrádné však je podle mého názoru především ono spoléhání na duchovní bytosti představované Pokémony. My se podle Božího slova s žádnými duchovními bytostmi spojovat nesmíme. Nepozemské bytosti, které by se s člověkem chtěly spojit, mohou být jen démoni. Z Pokémonů samých je pro děti nejnebezpečnější ten nejsympatičtější se jménem Pikaču. Jde o žlutou myš, kterou jste už všichni určitě viděli a kterou animátor ožívuje nejrozkošnějšími výrazy dvouletého nevinného dítěte, nabírajícího teprve rozum. Příšerku Pikaču si každé dítě musí zamilovat, obzvlášť děti, které jsou citově vyprahlé. Pikaču umí oživit mrtvé dítě. Roztomilý Pikaču je ve virtuální realitě celého příběhu největší lhář. Jediný, kdo může vzkřísit z mrtvých, je Pán Ježíš.

Jaký je postoj křesťanů?

Pokémoni vtrhli i do křesťanských rodin a zdá se, že ani křesťané si nevědí rady. Jen málokdo si uvědomuje, že invaze Pokémonů představuje pro děti velké nebezpečí. Jedna učitelka nedělní školy mi řekla: Ale co máme dělat? Přece jim to nemůžeme zakázat. Zakázané ovoce nejvíce chutná. Myslím, že křesťané se musejí rychle zorientovat v duchovní oblasti. Hlavně otcové. Zůstane-li nám z Ježíše Krista jen etika a filozofie, velmi brzy sklídíme bolestné ovoce. Bůh stvořil svět, který je viditelný i neviditelný. Z listu Koloským víme, že svět viditelný i neviditelný, všechna panství, vlády a mocnosti byly stvořeny skrze Ježíše Krista a pro Něho. Ježíš je jediný vítěz nad zlými mocnostmi. Ale v Ježíšově jménu máme také autoritu se zlým mocnostem postavit. Jenomže křesťané jako by přestali věřit, že otevřít se okultismu znamená vážnou duchovní hrozbu. Tátové, kdyby vám dítě sáhlo po láhvi s kyselinou sírovou a chtělo vypít obsah, nejednali byste rychle? Jaká je správná rada?

Je nutné urychleně rozpoutat veřejnou diskusi. Chtěla bych povzbudit tatínky, ale také bych chtěla trochu probudit bratry kazatele a faráře. Muži, bratři, tyhle televizní a počítačové fenomény nenechte řešit paní učitelky, maminky, babičky, či sestry v nedělní škole. Vezměte si to za svou věc. Jde totiž o boj. O duchovní boj. Jestli chcete i v budoucnu vy i váš dům sloužit Hospodinu a Pánu Ježíši Kristu, pak už dnes musíte začít hodnotit hračky, seriály a počítačové hry, které se nabízejí Vaším dětem, a rozsuovat je podle Písma. Své pozorování sdílejte s celou rodinou, tedy i s dětmi, i s malými dětmi. Vysvětľujte jim své názory, formujte jejich myšlení biblickým způsobem. Vyprávějte dětem, jak je Pán Ježíš miluje, že pro ně připravuje své království, dávejte dětem najevo, jakou mají v Božích očích cenu. Zároveň vstěpujte dětem biblické postoje ke zlu, a to dřív, než najdou zalíbení ve špatném cha-

rakteru seriálových hrdinů. Rozhodujte se moudře, vysvětlujte dětem, proč některé věci mít prostě nemohou. Milí bratři, musím se Vám svěřit s určitým břemenem. Bolí mě, jak celá česká církev, katolíci i protestanté, za posledních deset let v osobním vztahu k Pánu Ježíši ochladla. Máme mnoho křesťanských charitativních aktivit, mnoho ekumenických hnutí a filozofických promluv, ale neslyším, že by příliš často zaznívalo z úst věřících mužů Ježíšovo jméno. Naopak, kdo mluví o živém Ježíši, jako by byl fanatik. Poslyšte, nedíváte se i vy na televizi bez výběru? Nehrajete i vy počítačové hry? Netouláte se po Internetu víc než dlíte v Písmu a v modlitbách? Nechci vám sahat do svědomí, ale všimla jsem si, že čím víc mladí věřící lidé podléhají moderním médiím, tím víc se jim snižuje jakási hrana správného rozlišování a duchovního vnímání. Skoro jako by byl Internet nepřítelem Ducha svatého, a ne dobrým služebníkem člověka. Přemýšlejte o tom. Internet za nic nemůže, ale vy jste bytosti se svobodnou vůlí. Úplně na závěr bych ráda řekla jedno: Tátové, nečekejte na první epileptické záchvaty, nečekejte na první oběť, která s plyšovým Pikaču v náruči vyskočí z okna v desátém patře. Konečně tím prvním může být právě vaše dítě. Nejdřív se modlete s Písmem v ruce, běžte do kina, ať na velkém plátně na vlastní oči vidíte, o co jde, a pak jedněte. Jestli mně mohl Bůh tyto věci ukázat během jediného týdne, vám je ukáže ještě rychleji. Vždyť On je také Otec. Pak udělejte pořádek. Nejprve doma a vzápětí i na veřejnosti. Ministerstva kultury, školství a zdravotnictví by se měla zodpovídat za to, co pouští do této země.

Pokémoni jsou především věc duchovní a tu může rozpoznat jen člověk duchovní, jen církev. Jestli církev mlčí, je svícnem pod košem. Kdo jiný má rozpoznat a varovat před cizím náboženstvím a jeho následky než církev Kristova? Nebojte se postavit za pravdu Božího slova. Odmítněte cizí nábožen-

ství a udělejte pořádek aspoň ve svých domovech. Nedávno pravil jeden vysoco postavený muž, že se nebojí šleňných krav, ale že se bojí šleňných lidí. Byla to jen slovní hříčka? Nemoc šleňných krav skutečně nemusí být to nejhorší, co nás může potkat. Mohou nám zešítlet děti, ale u nás nemáme děti nazbyt. Chraňme si je.

Duchovní boj

V době, kdy jsem psala tuto úvahu, mi zatelefonovala paní učitelka z mateřské školy. Již delší dobu si všímala, že jedno dítě ve třídě je zvláštní. Velmi labilní, někdy téměř mimo sebe, jakoby i mluvil z cesty. Jeho maminka je sama, má vyčerpávající práci, dítě tráví mnoho času před televizí a u počítačových her. Předešlý den na procházce řeklo dítě paní učitelce: „Když se dívám na Pokémony, já se potom mohu zbláznit. Já se chci zbláznit. Já chci nejraději vzít nůž a ubodat mámu a potom sebe.“ Paní učitelka šla okamžitě za paní ředitelkou. Paní ředitelka však reagovala asi takto: „V té rodině je to moc složité, nejlépe, když budeme dělat mrtvého brouka.“

Milí rodiče, vaše děti snad ještě nebyly do hry vtaženy naplno, ale v rodinách příliš zaměstnaných rodičů, kteří nesledují, jak děti tráví volný čas, může být situace daleko vážnější. Celý byznysový komplex, který se sem tlačí nejen s Pokémony, ale i s jinými hrami, splňuje z biblického hlediska všechna kritéria modlářství. Modlářství je uctívání čehokoliv a kohokoliv jiného než Nejvyššího Boha a Jeho Syna Ježíše Krista. U Pokémonů nacházíme všechno, před čím Bible přísně varuje ve Starém i Novém zákoně. Jde o nestoudné, modlářské hromadění majetku i financí tvůrců těchto her (Ef 5,5a 1Tm 6,9-10) - doslova lásky k penězům ždímaných z rodičů poblázněných dětí i za cenu, že děti tento zájem zničí. Je tu obsaženo i modlářství duchovní - Pokémoni se tváří jako bohové a dětem se mohou bohy stát (5. Moj 5,7) - a je tu modlářství uctívání obrazu (5. Moj 5, 8,

36 ZÁPAS O DUŠI

Iz 44, kapitola celá). Starý zákon a výrazně pasáže z Nového zákona nás varují, že uctíváním obrazu modly se otevíráme démonům. Nejde jen o hloupý obrázek na kartičce.

Jde o zobrazení ducha, který má jméno. Dětem se to jméno i obraz vryvá do paměti. Apoštol Pavel nekompromisně odhaluje, že modlářství je spojeno s démony. To co pohané obětují, obětují démonům, ne Bohu. „*Nechci,*“ říká apoštol Pavel,

♦ *abyste vešli ve společenství s demony. Nemůžete pít kalich Páně i kalich démonů. Nemůžete mít účast na stolu démonů. Chceme snad popudit Pána k žárlivosti? Jsme snad silnější než on? (1. Ko 10, 20-22)*

Uvědomuji si, že se teď pohybuji na tenkém ledě. Pár osobních chyb, kterých se někteří křesťané dopustili, způsobilo, že seriózní křesťané jako by nechtěli nic slyšet o duchovním světě. Ale zatímco my dospěli se bojíme slyšet, naše děti se otevírají démonům. Kdo může malému dítěti v předškolním věku dát do srdce touhu vzít nůž a zabít matku i sebe? Kdo jiný než ďábel a jeho služebníci? Touha zabít matku zcela odporuje pudu sebezáchovy dítěte. I mentálně postižené dítě lne k matce a k životu. Jen démonem posedlé dítě může chtít zabít matku a sebe. Čím menší jsou děti, vystavené duchovním vlivům, jaké obsahují bojovní Pokémoni a hry jim podobné, tím snadněji jsou napadnutelné demony. Ačkoliv to vypadá směšně, u takhle precizně duchovně i komerčně propracovaného agresivního systému, jako jsou Pokémoni, se vám démoni mohou nastěhovat do rodiny. Malé děti, protože jsou důvěřivé a jejich fantazie je ještě velmi otevřená, mohou být napadeny velice snadno.

Jestliže vám tedy děti začnou svěřovat jakékoliv podivné věci, třeba že se na ně přišerky dívají oknem, že jsou schované pod postelí, jestliže začnou být divné, začnou lhát, být agresivní, nebo naopak nepřírozeně uzavřené - jaksi se vzdalující, jestliže začnou krást

peníze na nákup kartiček a podobně, je situace nadmíru vážná. Tohle už nevyřeší jen vysvětlování, tohle nevyřeší ani pouze lékař, i když pomoc lékaře může být někdy nutná, tady musí pomoci Bůh.

V listu Efezským mluví apoštol Pavel nejdřív o velikosti našeho nebeského Otce, potom o spasení z milosti, o jednotě v Kristu, o znacích skutečného čistého křesťanského života včetně manželství a rodiny a zakončuje tento list pasáží:

♦ *A tak, bratři, svou sílu hleďte u Pána, v jeho veliké moci. Oblecte plnou Boží zbroj, abyste mohli odolat ďáblovým svodům. Nevedeme svůj boj proti lidským nepřítelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla. Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát. Stůjte tedy opásáni kolem beder pravdou, obrnění pancířem spravedlnosti, obuti k pohotové službě evangelium pokoje a vždy se štitem víry, jímž byste uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého. Přijměte také přílbu spasení a meč Ducha svatého, jímž je slovo Boží a v každý čas se v Duchu svatém modlete, prostě a bděte na modlitbách. (Efezským 6,10-17)*

Moji milí bratři, jestliže jedno jediné malé dítě v předškolním věku se dostalo do stavu, že chce vzít nůž a zabít matku i sebe, pak věřte, že nastal den zlý. Nečekejte na dny horší, nečekejte, až tentýž bojový, zabijácký démon posedne vaše dítě.

Ve všech církvích jste určitě slyšeli mnohá kázání na 6. kapitolu Efezským. Křesťanská knihkupectví jsou plná knih o duchovním boji. Některé knihy jsou diskutabilní, ale některé jsou dobré. Nestačí však donekonečna jen poslouchat kázání a číst a hodnotit kvalitu knih. Je čas vzít Boží slovo vážně, vzít ho jako meč Ducha svatého na obě strany ostrý a začít se proti zlu bránit.

Neklamme se: co člověk zaseje, to také sklídí. Kdo zasévá pro své sobectví, sklídí zánik, kdo zasévá pro Ducha, sklídí život věčný. V konání dobra nemudlujeme.

- Marie Frydrychová -

NĚKOLIK DALŠÍCH POSTŘEHŮ

Mnozí rodiče, kteří nedávno volali do talk show v rádiu IMPACT, uváděli, že od doby, co jejich děti začaly hrát hru Pokémon, se projevují agresivně, jsou neklidné, těžko zvladatelné a v noci nemohou spát, protože je trápí zlé sny.

Noviny The Beeld hovoří o tom, že učitelé nezvládají kvůli Pokémonovi děti ve škole. Děti jsou Pokémonem natolik rozrušené, že se nejsou schopny soustředit. V některých amerických školách již byl Pokémon zakázán.

Nechceme toho připisovat Satanovi více, než co doopravdy činí, nebo nad míru zdůrazňovat projevy zla. Přesto však musíme porozumět tomu, že duchové klamu skutečně existují a že jejich vliv, zvláště na naše děti, bude v posledních dnech narůstat. Prosím, modlete se za to, co jste si právě přečetli. Jako rodiče se musíme zajímat o věci, které naše děti ovlivňují. Zahrávají si před našima očima se zlem, aniž by věděly o nebezpečí? A je možné, že o těchto hrozbách nevíme ani my jako rodiče; nevíme o skutečnosti, že si zahráváme s ďáblem? Toto vše je v našich školách. Naše děti jsou těmto věcem vystaveny, jsou zvědavé a zajímají se o ně. Je na nás, abychom jazýček vah nahnuli tím správným směrem.

Zdroj: Joel News International 356

(jankielsohn-pokémon);

překlad Jana Medvědová

Související články a web:

1. Život v Kristu, 2001/3, str. 12
2. Jak Pokémoni a magické hrací karty ovlivňují mysl a žebříček hodnot dětí (Berit Kjos)
3. <http://prayer.cz/ipokemon.htm>

VLIV OTCŮ NA VÍRU DĚTÍ

Celé století psychiatři říkají, že ti, kdo zastávají křesťanskou víru, trpí psychologickými deficity. „Náboženství prý není nic jiného než berla pro slabochy.“ Jak často slyšíme tento posměšek adresovaný víře? Tento výsměch odráží učení Sigmunda Freuda, že víra v Boha není ničím víc než touhou po naplnění, projekcí infantilní potřeby bezpečí. Má víra v Boha původ v „dětské potřebě bezpečí“?

Ve své nové knize „Víra osiřelých“ nám profesor psychologie z Newyorské univerzity Paul Vitz připomíná, že ateisté vždy zastávali názor, že náboženská víra má základ v psychologických faktorech a nikoliv ve skutečné realitě. Popisuje Freudovu teorii, podle níž náboženští lidé trpí nevědomými a infantilními potřebami. Freudovi následovníci tuto teorii propagovali tak úspěšně, že se dnes vyučuje na mnoha univerzitách.

Podle Vitze Freudova „interpretace náboženství není podložena psychoanalytickou teorií nebo klinickými důkazy“. „Není skutečně součástí psychoanalýzy, a proto nemůže hledat oporu v psychoanalytické teorii.“

Přesto, píše Vitz, „Freud naznačuje, že je důvěrně obeznán s psychologii víry v Boha“. Ve skutečnosti ale „měl Freud jen velmi málo psychoanalytických zkušeností s pacienty, kteří věřili v Boha nebo byli opravdově zbožní“.

Proč byl Freud vůči náboženství tak zaujatý? Vitzova studie nabízí odpověď. Během studia životů více než tuctu nejvlivnějších světových ateistů, včetně Freuda, zjistil, že všichni měli defektní vztah se svým otcem. Jejich otcové byli slabší, zemřeli, byli hrubí nebo své děti týrali.

Je ironií, že sám Freud poskytl důkaz, který podporuje Vitzovu teorii. Podle Vitzova pojednání Freud rozpoznával, že „dětská představa otce je úzce spojena s tím, jak dítě chápe Boha.

38 ZÁPAS O DUŠI

Jakmile je dítě zklamáno nebo ztrácí respekt vůči svému pozemskému otci, víra v nebeského otce se stává nemožnou“. Takové děti opouštějí svou náboženskou víru, jakmile se zbaví otcovské autority.

Freud pohrdal svým otcem, zbožným Židem, který byl slabošský, pasivní muž, neschopný být oporou své rodině, a sám o něm tvrdil, že byl sexuálně perverzní. Podle Vitze bylo ve Freudově myšlence otcovo slabošství a perverzita „úzce spojeno s judaismem a s Bohem“. Může být tudíž překvapivé, že v návrhu oidipovského komplexu postavil Freud nenávisť k otci do středu své psychologie? Freudův příběh dokresluje skutečnost, že v případech mnoha ateistů nejsou zábrany v otázkách náboženské víry racionální a založené na empirických důkazech. Jejich ateismus je místo toho založen na iracionální potřebě odmítnout Boha.

Friedrich Nietzsche, filozof známý svým výrokem „Bůh je mrtev“, ztratil svého otce, když mu byly čtyři roky. Vitz uvádí, že u Nietzscheho „se projevoval živelný intelektuální odpor proti jeho zesnulému, silně křesťansky založenému otci“, jehož vnímal jako neduživého slabocha.

Otec anglického spisovatele Samuela Butlera byl duchovní a svého syna brutálně bil. Vitz píše, že Butler revoltoval proti obojímu - proti bití i proti otcově zbožnosti.

Francouzský existencialista Jean-Paul Sartre ztratil svého otce jako malé dítě. Když mu bylo dvanáct let, jeho matka se znovu provdala a on nového otce nesnášel. Nedlouho potom Sartre dospěl k tomuto závěru: „Víš co? Bůh neexistuje.“

Následují političtí ateisté, jejichž defektní vztah s otcem ve svých důsledcích zasáhl životy miliony. Josef Stalin nenáviděl svého otce, jenž ho nemilosrdně bil. „Není těžké porozumět tomu,“ píše Vitz, „proč na něj komunismus se svým výslovným odmítnutím Boha a všech vyšších autorit tak zapůsobil.“

Adolf Hitler rovněž od svého otce, který zemřel, když mu bylo čtrnáct, zakoušel hroznou bití. Otec čínského vůdce Mao Ce-tunga byl tyran, který učil svého syna tak, „že revoluci a vzpouru poprvé ocenil ve svém vlastním rodinném prostředí“.

Nejnámější americká ateistka Madelyn Murray O'Hairová svým otcem pohrdala; její syn William uvádí, že se jednou pokusila tohoto starého muže zabít řeznickým nožem.

Na závěr svého studia životů „významných osobností, které odmítly“ Boha v historii, Vitz uvádí, že „ve všech případech nalézáme otce slabocha, mrtvého nebo tyrana.“

A tak, až uslyšíte onu starou známou písničku o tom, že náboženství je berličkou pro lidi s infantilními potřebami, řekněte svým přátelům a sousedům na rovinu: Jsou to ateisté, kdo se zaplétají do nevědomé „touhy po naplnění“. A to je berlička, kterou může překonat pouze uzdravující Kristova láska. Vitzova pozoruhodná kniha ukazuje, že pokud vydáváme svědectví ateistům, musíme vzít v úvahu, že je pravděpodobné, že mají na svého otce bolestné vzpomínky. Samozřejmě, ať už je naše rodinné pozadí jakékoliv, jsme všichni zodpovědní za činy a rozhodnutí, jež činíme. Vztah s naším pozemským otcem ovlivňuje - v dobrém i zlém - náš vztah k našemu nebeskému Otci.

- *Charles Colson, přeložil Robert Hart* -

CTI OTCE SVÉHO I MATKU SVOU

Máme mít v úctě svého tělesného otce a svou matku, kterážto úcta nezáleží jen v posuncích, ale i v tom, že jsme jim poslušní, že máme na zřeteli jejich slova a skutky, že si jich velice vážíme a na jejich příklad dáme, že se jim při jejich počinání nevzpíráme, že mlčky strpíme, jak s námi nakládají, nepřiči-li se to prvním třem Božím příkázáním, a je-li třeba, že jim poskytneme

me stravu, šatstvo a i tu střechu nad hlavou. Neboť ne nadarmo řekl Bůh: „Cti je!“ Neříká, že je musíš mít rád, ačkoli se i to sluší. Ctit je však ještě více než jen prostě milovat, v úctě je totiž i bázeň, která se tu spojuje s láskou a působí, že se člověk více než trestu bojí také toho, že by své rodiče mohl urazit.

Zdálo by se, že je snadné konat tento skutek, avšak jen málokdo mu věnuje náležitou pozornost. Neboť kde jsou rodiče opravdu zbožní a nemilují své děti jen láskou tělesnou, ale poučují a vedou je slovem a skutkem podle tří prvních přikázání, tam se svévole dítěte bez ustání ruší a dítě musí konat, nechat si líbit, co by si podle své přirozené povahy raději zařídilo jinak; to pak některé dítě svádí, takže svými rodiči pohrdá, proti nim reptá, ba dopouští se i horších věcí. A neuplatní-li se tu pak Boží milost, jsme s láskou i bázní v koncích. Stejně když rodiče kárají a trestají, jak je třeba, někdy i neprávem, nejde to ještě na úkor spasení duše, ale vrozená zlá přirozenost dítěte to přijímá s nevolí. Pak tu jsou ještě děti s tak špatnou povahou, že se za své rodiče stydí - za jejich chudobu, neurozenost, za nějakou jejich tělesnou vadu nebo za jejich nízké postavení před lidmi - a takové okolnosti na ně působí silněji než vznešené přikázání Boha, jenž je nade vším a jenž jim s vědomou dobrou vůlí dal rodiče právě takové; tyto děti by se měly zkusit procvičit v plnění Božího přikázání.

Je pak ještě i jiná nectnost, která děti svádí k nectění rodičů, nectnost ještě nebezpečnější a hůře postřehnutelná, poněvadž se umí vyzdobit a podávat jako pravá čest, a to, když dítě může svobodně uplatnit svou (jakoukoli) vůli a rodiče to (zaslepeni svou tělesnou láskou k dítěti) trpí. To se to pak „ctí“, to se to snadno miluje, všude samá krása, tatíček a mamička jsou rozkošní, a dítě, ach, jak je miloučké! Tento nešvar je tak rozšířen, že rodiče jen málokdy postřehnou první projevy

skutečné neucty dítěte vůči sobě. To je tím, že rodiče jsou příliš zaslepeni, než aby poznali Pána Boha z jeho prvních tří přikázání a aby oni jej ctili. Proto ani nemohou vidět vady svých dětí, ani jak by je měli vychovávat a poučovat. Proto je vedou jen k světské cti, rozkoším a statkům a hledí, aby se jejich děti líbily lidem a aby se dostaly trochu „nahoru“. A to je ovšem i dětem po chuti, a proto jsou bez odmluvy poslušné.

Tu řeknou někteří: „*Dobrá, ale jak bych pak své dítě uvedl do lidské společnosti, jak bych syna podle stavu oženil a dceru vyvdal? Musíme se přece také trochu ukázat!*“ Řekni sám, není-li tohle řeč člověka, který Pánu Bohu nevěří a spoléhá se více na svou než na Boží péči? Ačkoli už svatý Petr učí:

♦ *Všelkou svou péčí uvrhněte na něj, neboť on má péči o vás.*

(1. Petr 5,7)

Takoví rodiče ukazují jen, že ještě nikdy Pánu Bohu za své dítě nepoděkovali a nikdy se za ně nemodlili, nikdy je do Boží péče neporoučeli; neboť jinak by věděli a byli by se vlastní zkušeností přesvědčili, že má-li dítě jít z domova, je potřeba především poprosit Pána Boha a pak také od Boha pomoc očekávat. Takhle je ovšem Pán Bůh nechává, ať si to tedy zařídí sami a ať se při tom třeba ustarají a ustrachují; však jim to stejně nebude nic platno.

Na druhé straně si rodiče nemohou snáze vysloužit peklo než výchovou svých dětí a ve své domácnosti, zameškávají-li plnění svého vychovatelského úkolu a nenaucí-li svoje děti tomu, co bylo již uvedeno výše. Co jim pak bude platno, upostlí-li se třeba až k smrti, budou-li se modlit a konat pouť a všemožné „dobré skutky“? Po těch věcech se jich v hodině smrti a při posledním soudu Pán Bůh nebude ptát, ale bude se ptát po dětech, které jim svěřil. Jasně nám to předpovídají slova Kristova.

*Martin Luther:
O dobrých skutcích
Přítel lidu, 5/97*

NEJHORŠÍ MÁMA NA SVĚTĚ

Měli jsme nejhorší mámu na světě! Zatímco jiné děti jedly k snídani sladkosti, my museli mít cereálie bez cukru, vejce a celozrnný chléb. Když druzí popíjeli k obědu pepsi a chroupali čipsy, my jsme museli jíst sendviče. Jak se asi dovtpíte, díky naší mámě byla naše večeře rovněž úplně odlišná od večeře jiných dětí.

Máma trvala na tom, že chce vždy vědět, kde právě jsme. Mohli byste si myslet, že jsme byli trestanci ve vězení. Musela vědět, kdo jsou naši přátelé a co s nimi děláme. Když jsme řekli, že přijdeme za hodinu, trvala na tom, abychom přišli za hodinu nebo dříve.

Stydíme se to přiznat, ale ona měla i tu drzost porušit zákon o dětské práci, když nás nutila doma pracovat. Museli jsme mýt nádobí, stlát postele, učit se vařit, luxovat, prát a dělat všechny možné nelidské práce.

Myslím, že byla vzhůru do noci, aby pro nás vymyslela ještě další práci.

Vždy po nás vyžadovala, abychom říkali pravdu - celou pravdu a nic než pravdu. Jakmile jsme byli teenagery, měla nás přečtené a život byl opravdu nesnesitelný.

Nedovolila, aby naši přátelé pouze přijeli před dům a na nás jen zatroubili. Museli přijít až ke dveřím, aby se s nimi mohla setkat. Zatímco všichni ostatní mohli chodit na rande od svých dvanácti nebo třinácti let, my jsme museli čekat až do šestnácti.

Kvůli naší mámě jsme přišli o spoustu vzrušujících akcí, které jiné děti zažily. Nikdo z nás nebyl přistižen při krádeži v obchodě nebo ničení cizího majetku, nikdo nebyl uvězněn pro nějaký přestupek. To všechno její vinou.

Nikdy jsme se neopili, nekouřili jsme, ani jsme nezůstali mimo domov přes noc a nedělali jsme milion dalších věcí, které ostatní kluci a holky dělají.

Neděle byly vyhrazeny pro církve a my jsme nevynechali ani jednu. Raději

nás ani nenapadlo se zeptat, jestli můžeme strávit sobotní večer s kamarádem.

Nyní, když jsme opustili svůj domov a jsme konečně svobodní, začínáme být stejně hroznými rodiči jako naše máma. *Svět zkrátka ještě nemá dostatečně hrozné matky.*

- Internetový folklór -

SEDMDESÁTÝ TÝDEN

Daniel 9:24-27

Úvod

Prorocství, které Danielovi vyřídil anděl Gabriel v odpovědi na jeho modlitbu za izraelský národ, město Jeruzalém a Boží chrám, patří mezi nejzajímavější a nejlépe fascinující pasáže Písma. Patří ovšem také mezi ty části Písma, o jejichž výklad se vedou spory, někdy značně prudké. Cílem tohoto článku není nalezení konečného a jednoznačného řešení; nemám dojem, že bych byl povolán rozhodovat ve sporech mezi uznávanými teology, historiky a znalci původních jazyků. Rád bych zde ale uvedl názory, které zastávají, a důvody, které je k tomu vedou. Chci čtenáři přiblížit obě základní názorové skupiny, aby věděl, že existují. Tyto dva názory jsou nesmiřitelně rozdílné a zastáncům jednoho z nich může ten druhý připadat rouhavý. Otázka je to tedy velmi citlivá. Nenajdeme tu žádnou střední cestu: musíme se rozhodnout, ke kterému názoru se přikloníme - pokud nechceme na otázku, jak tomuto prorocství rozumíme, odpovídat po celý život vyhýbavým: „Nevím.“ Je to důležité, protože někteří nevěřící (i někteří věřící) pochybují o pravosti tohoto prorocství, a možná se budou ptát, jestli se naplnilo a jak. Na druhou stranu výklad tohoto prorocství nepatří mezi zásadní otázky křesťanského života a víry, a měli bychom tedy mít na paměti, že jiný výklad než ten náš, nepřičí-li se tomu, co Bible na jiných místech říká jasně a srozumitelně, odpovídá-li danému textu a opírá-li se o jeho rozumné vysvětlení,

nemusí být nutně kacířstvím - o nic více nebo méně než to, co tvrdíme my.

Musíme si také uvědomit, že samotný překlad tohoto oddílu je silně ovlivněn předběžným názorem překladatele a že náš názor je ovlivněn překladem, kterému dáváme přednost. V tomto článku se budu odvolávat zejména na Český ekumenický překlad (EP) a Bibli kralickou (BK). Doporučuji mít je oba při ruce. Kromě toho uvádím (pro zajímavost a pro srovnání) pokud možno doslovný překlad anglické Verze krále Jakuba (King James Version - KJV).

Text je umístěn dále.

Souvislostí s jinými proroctvími (Izajáš, Ezechiel, Zjevení) si převážně všimát nebudeme, protože jejich vzájemné časové a významové vztahy jsou příliš komplikované a není zde pro ně prostor. Vlastnímu čtenářovu studiu ponecháváme i desátou kapitolu Daniele, která podle některých obsahuje výklad našeho textu. Myslím, že až se s ním alespoň povrchně seznámíme, posoudíme to lépe.

Následuje studijně náročná pasáž, kterou vynecháváme. Plný text je na Internetu. Zájemcům ho zašleme poštou. Dále uvádíme dva základní pohledy a jejich přehledné shrnutí v tabulce.

Výklad

Nyní bychom se každý sám měli zamyslet nad tím, jak do sebe všechny předchozí úvahy (*uvedeny v plném textu na webu*) navzájem nejlépe zapadají. Můžeme při tom využít i svých znalostí dalších oddílů Písma. Když si utvoříme určitý předběžný názor, je dobré srovnat ho s názory biblických učenců. Ti, jak už bylo řečeno, nemají v této oblasti zcela jednotný názor. Ačkoli se liší i v dalších názorech, dělí se do dvou základních proudů podle toho, zda se domnívají, že se události sedmdesátého týdne již vyplnily v minulosti, v historii, nebo že se ještě někdy naplní v budoucnosti. První výklad budu nazývat historickým, druhý futuristickým (futurum znamená budoucnost).

Historický výklad zastává obyčejně amileniální i postmileniální reformovaná teologie a tvrdí, že mezi devětašedesátým a sedmdesátým týdnem není žádná mezera a že sedmdesátý zcela logicky následoval po devětašedesátém. Sedmdesátý týden znamená dobu, kdy Kristus zpečetil Novou smlouvu s Božími vyvolenými, vzal na sebe jejich hříchy a vykonal za ně smírčí oběť, daroval jim svou spravedlnost a způsobil, že židovské oběti, přikázané Bohem ve Starém zákoně, ztratily smysl - tím, že se sám stal konečnou a dokonalou obětí za hříchy. Historický výklad trvá na tom, že Židé mají dnes jako jindy jenom tu naději, kterou mají i pohané: evangelium Boží milosti.

Futuristický výklad zastává premileniální dispenzační teologie a naproti tomu tvrdí, že mezi sedmdesátým týdnem a předchozími devětašedesátými týdny, které končí s Mesiášem, je mezera zatím asi dva tisíce let. Jeho zastánci se domnívají, že sedmdesátý týden odkazuje na antikrista, který s Židy uzavře smlouvu. Tato Židům umožní znovu předkládat oběti v obnoveném chrámu v Jeruzalémě po sedm let, ale po třech a půl letech antikrist smlouvu poruší a oběti ukončí, načež nastane období velikého soužení a Židé budou velmi trpět pod vládou antikrista. Futuristický výklad nabízí potomkům Izraele a židovskému národu naději, že jsou stále Božím vyvoleným národem a že navzdory svým stálým nevěrnostem budou přivedeni zpět do země, postaví chrám a budou Bohem přijati a chráněni po sedm let velikého soužení.

Oba základní pohledy na výše uvedené problémy jsem se pokusil shrnout do tabulky.

Podtržené výrazy v biblickém textu (Daniel 9:24-27) za tabulkou, odpovídají stejně očíslovaným řádkům v prvním sloupci tabulky na následující straně.

Prosím, prostudujte tabulku pečlivě:

42 ZÁPAS O DUŠI

Text (Daniel 9:24-27)	Historický reformovaný výklad - amileniální nebo postmileniální (Kristo-centrický)	Futuristický dispenzační výklad - premileniální (Izrael-centrický)
¹ Sedmdesát týdnů	1 spojitě období o délce 70 týdnů (490 let)	70 jednotlivých týdnů (sedmiletých období)
² Završení přestoupení	odmítnutí Ježíše Krista	obnovení židovského národa
³ Konec hříchů	ukřižování Ježíše Krista	návrat Židů k Bohu
⁴ Smíření za nepravosti	oběť Ježíše Krista	obnovení židovských obětí
⁵ Přinesení věčné spravedlnosti	vykonal Ježíš Kristus, vyvolení od Boha neodpadnou	Židé jako národ už od Boha nikdy neodpadnou
⁶ Zpečetění vidění a proroctví	naplnění proctví o Kristu nebo stvrzení všech proroctví v Kristu	naplnění veškerých proctví
⁷ Pomazání Svatého svatých	pomazání Ježíše Krista	posvěcení nového chrámu
⁸ Příkaz k obnově a zbudování Jeruzaléma	Kýrův dekret	Nehemjásovo poslání
⁹ Kníže Mesiáš	Ježíš Kristus	Ježíš Kristus
¹⁰ Do knížete Mesiáše	Do Ježíšova křtu	Do triumfálního vjezdu (přesně 69 × 7 × 360 dní)
¹¹ Sedm týdnů a dvašedesát týdnů	dva mezníky ve spojitém období o délce 70 týdnů: první po 7 týdnech, druhý po dalších 62 týdnech	dvě období o délce 7 týdnů a 62 týdnů (celkem 69 týdnů), která následovala bezprostředně po sobě
¹² Po dvašedesáti týdnech	uprostřed posledního týdne	krátce po skončení období o délce 62 týdnů
¹³ Kníže, který přijde	Titus nebo Kristus	antikrist
¹⁴ On	Kristus	antikrist
¹⁵ Potvrzení smlouvy v jednom týdnu	Nová smlouva Ježíše Krista s vyvolenými - kříž	smlouva antikrista se židovským národem
¹⁶ Mnozí	vyvolení ze všech národů	izraelský národ
¹⁷ Jeden týden	poslední týden spojitěho období o délce 70 týdnů, na jehož začátku vystoupil Ježíš před národ	poslední nevyplněný ze 70 týdnů, na jehož začátku antikrist uzavře smlouvu s Izraelem
¹⁸ Pominutí obětí i darů	Ježíšova oběť, která je naplnila jednou provždy	přerušování obnovených obětí v obnoveném chrámu

- ♦ ¹**Sedmdesát týdnů** je určeno tvému lidu a svatému městu k tomu, aby bylo ²**završeno přestoupení** a aby byl učiněn ³**konec hříchům** a aby bylo vykonáno ⁴**smíření za nepravosti** a aby byla ⁵**přinesena věčná spravedlnost** a aby byla ⁶**zpečetěna vidění a prorocství** a aby byl ⁷**pomazán Svatý svatých**. Věz tedy a rozuměj, že od vydání ⁸**příkazu k obnově a zbudování Jeruzaléma** až ¹⁰**po knižete Mesiáše** to bude ¹¹**sedm týdnů a dvašedesát týdnů**: ulice budou znovu postaveny, i hradby, dokonce v těžkých dobách. A ¹²**po dvašedesáti týdnech** bude Mesiáš zahlazen, ale ne kvůli sobě; a lid ¹³**knižete, který přijde**, zničí město i svatyni a to všechno skončí potopou a až do konce války je určeno ničení. A ¹⁴**on** ¹⁵**potvrdí smlouvu** s ¹⁶**mnohými** v ¹⁷**jednom týdnu** a uprostřed toho týdne způsobí, že ¹⁸**oběti i dary pominou**, a kvůli rozšíření ohavnosti učiní, že budou zničeny až do konce, a na to, co bylo zničeno, bude vylito to, co je určeno. (Daniel 9:24-27)

Jak je vidět, mezi těmito dvěma výklady není střední cesta. Je nemyslitelné, aby jediné zájmeno (¹⁴on) v biblickém textu označovalo zároveň Ježíše Krista i antikrista. Na druhou stranu pro oba lze uvádět mnoho důvodů a stejně tak lze proti oběma vznášet mnoho námitek. Ten, kdo se pro některý z nich rozhodne, by neměl nabýt dojmu, že je to přece jasné. Tento úvod do složitého bludiště možností výkladu rozhodně není postačující pro to, aby si člověk udělal vlastní konečný závěr. Doporučuji, abychom dále uvažovali nejenom nad touto částí Božího slova, ale i nad těmi, které s ní úzce či vzdáleně souvisí, a abychom zkoumali názory těch, kteří rozumí původním jazykům a kteří dobře znají biblickou historii.

- připravil a zpracoval Jan Šraml -
Celý text na požádání zašleme nebo jej najdete na Internetu:
<http://www.hcjb.cz/>

NOVÁ SLUŽBA PRO PÍSMÁKY

Internetové stránky nám umožňují zařadit daleko více materiálu, než můžeme vydat tiskem. Připravili jsme některá složitější témata pro pismáky jejichž zkrácené verze budeme otiskovat. Pokud vás zaujme, najdete plný text na Internetu. Pro ty zájemce, kteří nemají internetové připojení, můžeme plné znění na požádání zaslat. Pokud ZOD finančně podporujete, je tato nová služba naším díkem. Ostatní prosíme o dobrovolný příspěvek.

Rovněž vaše dopisy a otázky, které nemůžeme otisknout pro nedostatek místa, najdete v rozšířené internetové rubrice **Napsali jste nám** a **Otázky čtenářů**. Chceme, aby vaše reakce a ohlasy byly požehnáním i poučením pro ostatní.

- Vaše redakce -

NAPSALI JSTE NÁM

✉ Milí Steigerovi,
děkuji za každé číslo časopisu Zápas o duši i za každý článek. Jsou totiž pro mne, dalo by se tak říci, „biblickými hodinami“, protože v místě bydliště nemám možnost navštěvovat biblické vyučování.

Tak jako Kalvín i já jsem skrze čtení Bible a pravdu Písma byla z milosti Boží schopna se vyprostit z vlivu římsko-katolického učení církve, ve kterém jsem žila celých 40 let, ale o tom jsem vám již jedenkrát psala.

Děkuji za články, které napsal br. Steven Cole. Vracím se k článku „Pokání kazatele“ z č. 67. Přiznám se, že mi už z křesťanské psychologie šla „hlava kolem“ a jestliže vám jeden kazatel píše, že zažil zvláštní úzkost, když četl letmo několik článků v Zápase o duši č. 67, tak já jsem zase cítila nesmírnou úlevu a vděčnost. Také si myslím, že křesťanská psychologie nevede člověka k Bohu, ale činí člověka závislým na člověku. Slovy Písma:

- ♦ **Proklet buď muž, který doufá v člověka, opírá se o pouhé tělo a srdcem se odvrací od Hospodina.** (Jr 17:5)

44 ZÁPAS O DUŠI

Děkuji i za povzbudivý a biblický článek „Radovat se, když jsme na dně“ od téhož autora.

Teď k článku „Vzkříšení“ z čísla 68. Na toto téma jsem přečetla i slyšela už řadu výkladů (od vytržení církve nejdřív a zanechání ostatních v soužení na zemi ... atd.), ale tak jednoduchý a přímý výklad jednoho tělesného vzkříšení všech mě přímo biblicky ohromil. Přiznám se, že jsem byla výkladem o vytržení církve tak ovlivněna, že jsem verše popisující jen jednu žeň:

◆ Nechte, ať spolu roste obojí až do žně ... (Mt 13:30)

vůbec nevnímala a neviděla. Děkuji za upozornění a prosím - pokračujte dál.

I já jsem před lety četla vaši knihu „Zápas o duši“ a pomohla mi v začátcích v té době. Je správné, že jste svůj dnešní nový názor a pohled na některé úseky Božího slova řekl a vysvětlil. Také jsem na začátku při svém „růstu“ některým úsekům Božího slova rozuměla jinak, než jim rozumím dnes a vlastně stále se toto poznání zčásti mění. Myslím, že je to součástí našeho růstu a dospívání v Kristu. Samozřejmě k dospělosti a dokonalosti v Kristu Ježíši. Jsme přece jednotlivě vedeni Duchem svatým tak, jak On sám chce, podle míry víry i poznání, jak On dává.

Je správné opustit to, co je překonané, a jít dál. Budeme moci jít dál, jestliže Bůh dovolí. Chvála buď Jemu za všechno, v Kristu Ježíši našemu Pánu.

Ať vám Bůh Otec a Pán Ježíš Kristus požehná, obdaří vás moudrostí a poznáním, vytrvalostí a odvahou nést Jeho slovo v moci Ducha svatého.

Vaše v Kristu Ludmila F. -974-

Milá sestro,

Děkuji Vám. Dovolte mi upřesnění. Věřím, že spasení i nespasení budou tělesně vzkříšení v jeden poslední den. To ale neznamená, že bych nevěřil ve vytržení! Věřím, že Boží lid bude v okamžiku po vzkříšení uchvácen, vytržen v novém těle do oblak, vstříc Pánu, aby s Ním na věky pobýval. -pst-

✉ Drahý bratře,

přečetl jsem si několikrát a pozorně článek v posledním ZODu „Vzkříšení“ a nedivím se nakladatelství A-Alef, že se s tvým pohledem neztotožňuje.

Tolik převrácení, omylů, bludů, protirečení, nepravd, ba lži jsem v jediném článku na tak důležité téma dlouho neviděl. Nechci tady rozebírat podrobněji jedno za druhým, jen bych rád věděl, který ďábel ti nakukal, abys takový článek napsal a dal ti tu, nevím jestli „odvahu“ či drzost, jej otisknout, abych si to s ním mohl vyřídit nejlépe jménem našeho Pána Ježíše Krista.

Modlím se, aby ti Duch svatý ukázal ve světle Pisma pravdu, usvědčil tě z hříchu a dal ti milost pokání, abys prohlédl a poznal pravdu, která tě vysvobodí z klamu, lži a duchovní smrti (Zj 3:1-3) ...

Milost našeho Pána Ježíše Krista s tebou. Amen.

V Kristově lásce bratr v Kristu
- Standa V. - 984 -

Milý bratře Stando,

Váš dopis není za posledních 15 let první, který mne oslovil jako duchovně mrtvého, tedy nespasného člověka. Dostal jsem dopis, podle něhož se budu škvařit v pekle, i dopis, kde pisatel napsal, že takové, jako jsem já, by osobně plynouval. Nejsem ani první, ani poslední, jen děkuji Bohu, že jsem se nenarodil v 15. století nebo v Římské říši a že žiji v zemi, kde je již politický a duchovní pluralismus beztravný.

Stando, prosím Vás, nevyřizujte si nic s jakýmkoliv ďáblem, nepřete se s mocnostmi v povětří, odplata přece patří svrchovanému Bohu, ať je vám archanděl Michael vzorem:

◆ A přece sám archanděl Michael, když se přel s ďáblem o Mojžíšovo tělo, neosmělil se vynést nad ním zatracující soud, ale řekl: Potrestej tě Hospodin. (Jakubův 1:9)

K článku „Vzkříšení“. Rád bych Vám sdělil, že do roku 1830, jestliže máte pravdu, by neexistoval jeden jediný

křesťan, protože všichni by byli převrácení, pomýlení, bludaři, protiřekli by si, kázali nepravdy a lhali. Všichni věřili jen amileniálně, postmileniálně nebo ve výjimečných případech byli zastánci premileniálního chiliasmu, což ale není dispenzacionalismus.

Dispenzační premilenialismus, který chápe „první vzkříšení“ jako „vytržení“, je jeden z nejmladších teologických pohledů, jen 170 let mlád. U nás se počal šířit teprve na počátku 20. století. Víím, že moji dispenzační bratři v Kristu, i Vy, Stando, milujete Boha a berete Boží slovo opravdu vážně. Toto učení velmi dobře znám, byl jsem dispenzacionalistou asi 16 let. Mnoho mých blízkých bratrů jsou dispenzacionalisté. Většinou k sobě chováme vzájemnou doktrinální úctu, ale někteří se distancují. Přečtěte si jak tolerantně jednal bratr Ostrolucký, str. 47 v „Poděkování“.

Jestliže jsem bludař, protože již nedílím futuristický dispenzační pohled, potom jsou bludaři a ďáblem „nakukání“ naši předchůdci jako: Augustin, Martyr, Hus, Luther, Kalvín, Zwingli, Komenský, Vos, Knox, Westminsterské vyznání víry, Baptistické vyznání z r. 1833, Augsburgské vyznání, Helvétské vyznání, všichni křesťané před rokem 1830 včetně těch, kteří se dnes hlásí k reformaci, u nás většina evangelíků a lutheránů. Podle Vás by tito křesťané byli pod mocí ďábla a duchovně mrtví. Ani jeden jmenovaný, ani jedno vyznání není Bible. Bylo by ale na pováženou, kdyby pravé poznání a pochopení pravdy dospělo do našich českých zemí teprve počátkem 20. století...

Podívejte se na tabulku na str. 42 a uvidíte jak je reformovaný pohled Kristo-centrický. Opravdu věříte, že výklad v prostředním sloupci tabulky je z ďábla? Ten „ďábel“, který mi vše „nakukal“ je právě Daniel 9:24-27. S těmito verši jsem vždy zápolil. O kom v celém kontextu Daniel mluví (na př. Da. 2:44-45)? O Kristu Jenž se ujme panování právě za vlády Římské říše nebo o Izraeli?

-pst-

✉ *Milí Steigerovi,
děkuji za časopis ZOD. Zdá se mi, že je čím dál tím lepší. Těším se na každé nové číslo. Pro mne osobně je tím nejlepším svědectvím právě to, že ačkoliv není dotován žádnou denominací, stále vychází! Myslím si, že právě to, že je nezávislý, je jeho velikou předností. Do rukou se mi dostal „náhodou“ na začátku mé víry. Objednala jsem si knihu „Zápas o duši“. Velmi mne oslovila, vrátila mi důvěru v Bibli, Boží slovo, a od té doby jsem ji začala pravidelně a s velikou chutí číst. Vydrželo mi to dodnes a tak přes veškeré výhrady o fundamentalismu, které často slychám, jsem vám vděčná za to, co děláte. Myslím, že právě v dnešní době je zapotřebí nebát se nazývat věci pravým jménem a taky čerit stojaté vody. Osobně pokládám i ty situace, kdy se někdo rozzlobí a třeba i váš časopis odhlásí, za lepší, než když se jen mlčí a nic se neděje. Díky vám, pokračujte, nedejte se odradit.*

Ať Pán žehná vám i vaši práci.

- Jana H., Hranice -

✉ *Drahí Steigerovci,
srdečně vás zdravím a prajem všetko dobré skrze Pána Ježiša. Chcem sa vám hlavne poďakovať za prácu, ktorú odvádzate pri vydávaní časopisu „Zápas o dušu“. Dostávam ho pravidelne už asi 6 rokov. Je veľmi hutný a iný ako ostatné kresťanské časopisy. Tá inakosť sa mi veľmi páči. Ešte dávnejšie, keď ste nepísali o vyvolení, som sa dozvedel od dobrého priateľa o vašom kalvinistickom zameraní. Bol som na to upozornený ako na niečo veľmi negatívne alebo zavádzajúce. Neprestal som váš časopis čítať. Články o vyvolení som so záujmom preštudoval. Priznám sa, že niesom oveľa múdrejší, ako to vlastne funguje. Prikláňam sa síce na vašu stranu, teda, že prvotné je Božie vyvolenie, je to učenie z Božieho slova (nie vy ste si mňa vyvolili), a vždy, keď počujem vo svedectvách ľudí o rozhodnutí pre Pána, som trochu rozladený a*

vadilo mi to i před tím, než ste začali psát o Božem vyvolení a zvrchovanosti. Viem, že je to všetko zložitá téma, ale je užitočné o tom psat'.

... Vďaka aj za článok o homosexualite. V cirkvi, teda v denominácii, do ktorej patrí, už dva roky jednáajú o tom, či je to hriech.

*... Hodne Božieho požehnanja
1024 - Peter P., Hranice*

Milý Peter, děkujeme za povzbuzení, potrebujeme jej. Dovol mi, abych odpoveděl nejen Tobě, ale i mnohým našim drahým čtenářům. Modlím se, aby následující řádky oslovily všechny ty, kdo nám píšou a mají otázky, na které jsme již odpověděli v číslech ZOD 60-65, které většina kritiků ani nečetla.

Jak to vlastně s vyvolením „funguje“, neví nikdo, protože my nevíme ani, jakou podstatu má hmota, natož duše člověka. O Boží „Duši“ se ani neodvažujeme přemýšlet! Vše, co je nám o vyvolení dovoleno vědět, je z milosti Boží zaznamenáno v Jeho slově. A to, co víme, zase tak složité není, protože to, co se Bohu líbí, to uskuteční.

S vírou je to podobně jako s funkcí tělesného orgánu, i když kvalitativně na mnohem vyšší úrovni. Bůh dal většině lidí zrak, prostě nás tak udělal, stvořil, jak sám ráčil, a v žádném případě to nebylo ani proti naší vůli, ani podle naší vůle, protože ještě nestvořený člověk vůli prostě nemá. A teď, když jsme tělesně narozeni a stvořeni, vidíme, vidění je už naše, dal nám je Bůh skrze darovaný zrak.

Bible často srovnává víru se zrakem a sluchem. Přirozený člověk nechápe věci Božího ducha, je duchovně slepý a hluchý. Bůh Svému lidu obřezal srdce, znovuzrodil jej z Ducha a vody, aniž by Jeho lid chtěl nebo nechtěl, protože neměl chušení, co by měl chtít, když byl ještě duchovně mrtvem.

Všichni jsme rodem duchovně mrtví, tedy slepí. Kdo dostane duchovní zrak, o tom rozhoduje Bůh. Vždyť i ti, jimž Ježíš dal fyzický zrak začali vidět jenom

díky Jeho svrchovanému rozhodnutí, aby se oslavil (Jan 9:3).

Přirozený padlý člověk je otrokem hříchu a má svobodu od spravedlnosti. Jeho duchovní zrak ani nemůže vidět spravedlnost, jež je jen v Kristu. Přirozený člověk může „volit“ jen z toho, co vidí. Krista rozhodně nevidí, proto Kristus na volebním lístku přirozeného člověka ani není. O svobodě volbě tedy nemůžeme vůbec mluvit.

Když Bůh obřezá srdce Svému, z otroka se stává svobodný člověk. Již může skutečně volit mezi sebou a Kristem, protože již Krista vidí. Kristus je ale dokonalý manžel. Dokonalý manžel je neodmítnutelný, jinak by nebyl dokonalý. Proto si každý znovuzrozený z Ducha, aktivně a svobodně volí bez nátlaku, z naprosté radosti a touhy dokonalého manžela, Krista, zemře sám sobě a svůj život ztratí. Proto Bible tak často říká, abychom aktivně věřili.

Automobilový závodník musí aktivně vidět Bohem daným zrakem, aby dojel do cíle. Křesťan musí aktivně věřit Bohem danou vírou, aby doběhl do cíle. Vše, co učení o Boží svrchovanosti říká, je to, že Bůh je Alfa a Omega. Myslím, že to zas tak složité není. Co je „složité“ pro přirozeného člověka, je to, že Bůh činí, co se Mu líbí. K tomu duchovně znovuzrozený jen dodá - a co Bůh činí, to je svaté, dokonalé a dobré!

-pst-

✉ *Vážený bratře,*

nechci Vás příliš obtěžovat svými dopisy, ale nedá mi to. Velice bych Vám chtěl poděkovat za články ohledně psychologie. Jsem moc rád, že se našel někdo, kdo se odvážil nazvat věci pravým jménem. Myslím, že jste již dopředu mohl tušit, že si tím vysloužíte pouhé odmítání a útoky. Poslední léta mne v církvi už máloco překvapuje. Případá mi, jako by už křesťané dokázali přemýšlet podstatně méně než nevěřící lidé. Přesto jsem zaregistroval zvýšený zájem ve svém okolí právě o tyto články o psychologii. Myslím, že

by nebylo od věci vydat nějakou knihu např. od Davida Hunta, který též na tuto problematiku naráží. Ze zahrání znám i řadu kvalitních titulů. Avšak nevím, zda by se je někdo odvážil vydat. Možná by tento odvážný krok mohlo učinit nakladatelství A-Alef?

S pozdravem, A. F. e-mail

PODĚKOVÁNÍ

vydavatelství A-Alef za více než desetiletou spolupráci. Proč Zápas o duši nebude dále vycházet v A-Alef? Připojujeme následující vysvětlení:

✉ *Zaujal mne článek o vzkříšení. Při poslední Tvé návštěvě, milý můj bratře Pavle, v krátkosti jsi mi řekl o novém postoji k příchodu Páně. Nyní jsem porozuměl celému výkladu. Jistě, lze i takto Písmo vykládat a nemím to kritizovat. Očekávám však velice rychle po vyjití tohoto čísla hromadnou odezvu a útok na mne, že ZOD ještě vychází ve vydavatelství KS, které vyučují eschatologii úplně jinak.*

Proto Vás chci, i když zarmoucen, požádat, abyste si od dalšího čísla našli nového vydavatele. ... Jsem si jist, že naše bratrské vztahy ani tímto nebudou narušeny, vždyť to rozhodující a nanejvýš důležité je, že jsme Božími dětmi, a to se neruší a vždycky se můžeme obejmout jako bratři.

Přeji Vám, Klárko a Pavle, mnoho síly od Pána stát v Jeho díle a rozsévát símě evangelia, protože tento úkol vám svěřil Pán a pověřil vás jedinečnou službou. Víím, že slávu přenecháváte Tomu, který jediný je jí hoden.

Váš Ján Ostrolucký

PRÁVĚ VYŠLO

Dr. Michael J. Behe

DARWINOVA ČERNÁ SKŘÍŇKA

Autor ve své práci poukazuje na to, že důkazy o omezenosti Darwinovy evoluční teorie máme po celou dobu přímo před očima - jsou však natolik malých rozměrů, že se nám je podařilo spatřit teprve nedávno.

Stěžejní body jeho argumentace totiž spadají do oblasti dvou poměrně velmi mladých vědeckých oborů: mikrobiologie a biochemie. Michael Behe není stoupencem kreace. Věří svým vědeckým metodám a odpovědi na otázky rozhodně nehledá v nějakých náboženských dogmatech. Přesvědčivě však dokazuje, že biochemické mechanismy musely být zkonstruovány - buď Bohem, nebo nějakou jinou vyšší inteligencí. Badatelé se už celá desetiletí marně snaží uvést své překvapivé objevy z oblasti biochemie v soulad s evoluční teorií z devatenáctého století, která je prostě není schopna pojmut. *Darwinova černá skříňka* naznačuje, že nastal čas, aby si vědci uvědomili, jaké nové a vzrušující možnosti se před nimi otevírají. My ostatní - budeme alespoň bedlivě přihlížet?

Knihu žádejte u svých knihkupců. Na našem webu najdete odkaz na produkci nakladatelství Návrat Domů.

Vladimír Král:

HLEDÁNÍ POČÁTKU A CÍLE

Advent-Orion

V našich zeměpisných šířkách stojí v popředí dva názorové proudy týkající se vzniku života - Darwinův evoluční model a kreacionistický model. Autor knihy se snaží ukázat, čím jsou oba názory charakteristické i v čem se rozcházejí. Kniha je dobrým faktografickým přehledem, v jistém smyslu i učebnicí vesmíru, biologie, původu života; obsahuje množství základních poznatků stejně jako hlubších vstupů do těchto progresivně se rozvíjejících se oborů. Její vědeckou obsáhlost vyvažuje populární styl, který složitost života přibližuje širokému okruhu čtenářů.

Zájemcům knihu rádi zašleme s poštovní poukázkou na uhrazení nákladů.

**Děkujeme všem čtenářům
za modlitby a finanční příspěvky.**

**Nezapomínejte
na variabilní symbol.**

O.T.

P.P.

č. 607 - 2 / 2001
595 01 Velká Bíteš

Distribuce CZ

HCJB - ZoD Distribuce
P. & K. Steiger
Hošťálkova 1,a
169 00 Praha 6 - Břevnov

Distribúcia SK

HCJB - ZoD Distribúcia
M. & A. Zavilla
Jiráskova 165/10
916 01 Stará Turá

**Dobrovolné příspěvky můžete poslat poukázkou
Variabilní symbol je na Vaší etiketě**

Název účtu:

ZOD - HCJB World Radio

Číslo účtu:

Komerční banka Brno
96538-621/0100

Názov účtu:

HCJB Rádiosieť ZOD Slovensko

Číslo účtu:

VUB Trenčín, exp. Stará Turá
49134-202/0200

WORLD
RADIO

HCJB - denně z Ekvádoru, od 26.03. 2001

RÁNO: 6:30 - 7:00 SEČ, tj. 4:30 - 5:00 UTC: **11 830 kHz - v pásmu 25 m.**

VEČER: v 21:30 - 22:00 SEČ, tj. 19:30 - 20:00 UTC:

17 795 kHz a 21 470 kHz v pásmech 16 a 13 m.

TWR - Český rozhlas Plzeň v sobotu 7:00 - 8:00 a 21:00 - 22:00

(FM): Plzeň 106,7 91,0; Domažlice 105,3; Jáchymov 103,4;

Klatovy 102,4; Cheb 100,8; Aš 96,7; Železná Ruda 95,8 MHz

TWR - Proglas Po-Pá a Ne 7:45 - 8:00, So 7,15 - 8:30, Po-Pá 21:00 - 21:30

(FM): (Brno 107,5 Hostýn 90,6 Praděd 93,3 Ještěd 97,9)

[<http://www.hcjb.cz>](http://www.hcjb.cz)

[<http://www.hcjb.sk>](http://www.hcjb.sk)

ZÁPAS O DUŠI vydává nakladatelství

ZOD - Zápas o duší; HCJB - World Radio

U stadionu 379, 595 01 Velká Bíteš

Redaktoři Ing. Pavel a Klára Steigerovi,

Hošťálkova 1a, 169 00 Praha 69

Jednatel Ing. Bohuslav Vlček, U stadionu 379, 595 01 Velká Bíteš

Tisknou OSTRAVSKÉ TISKÁRNY, Noviná ršská 7, Ostrava 1

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ !**